

PERUSSUOMALAINEN

Naiset

Poliittinen lehti • Perussuomalaiset rp:n äänenkannattaja • 2023 • 1

Perussuomalaiset: Maailman syleilyn aika on ohi

"Suomalaisista on hyödyttävä omista verovararoistaan"

**Ylikunnianhimoiset
ilmastotavoitteet
köyhdyttävät kotitalouksia**

**Tukipaketit eivät pelasta -
sähkön hinta on saatava alas**

**Yrittäjä kertoo, miksi
niin moni maatila
on vaikeuksissa**

**Uskaltaako lasta enää
jättää päivähoitoon?**

**Vanhemmat huolissaan -
varhaiskasvatuksen tilanne
on hälyttävä**

**Maahan-
muutto,
kehitysapu ja
EU-tukipaketit
leikkuriin**

Kristiina Ovaskainen

Toimituspäällikkö

PÄÄKIRJOITUS

Kehitysmää vai hyvinvointiyhteiskunta?

TYÖSSÄKÄYVÄNÄ lapsettoman pariskuntana olemme olleet sikäli onnekaassa asemassa, että olemme pystyneet ostamaan kotimaista ruokaa, asumaan omakotitalossa ja ajamaan työmatkat omalla autolla.

Kun ruoka kallistuu, asuntolainan korot nousevat, diesel mak-
saa yli kaksi euroa litralta ja postiluukusta pamahtaa 1 700 eu-
ron sähkölasku, täytyy ensimmäistä kertaa miettiä, riittävätkö
rahat enää välttämättömiin menoihin.

Kun lähimpään kauppaan on kymmenen kilometriä, töihin
kolme kertaa enemmän eikä julkisilla pääse, on auto välttämät-
ttömyys. Kotimaisen kalan voi toki vaihtaa hernekeittoon ja säh-
köäkin voi tiettyyn pisteeseen säästää, mutta perustarpeista on
paha tinkiä.

Miksi kaikesta on tullut niin tuhohtoman kallista? Miksi palk-
ka, josta aikaisemmin jäi jotain käteenkin, menee kokonaisuus-
dessaan välttämättömiin menoihin – eikä riitäkään?

Hallitus hokee ”**Putinin** hintoja”, syyttää fossiilisia poltto-
aineita ja uskottelee suomalaisille, ettei hintojen nousuun voi
vaikuttaa kotimaisella politiikalla. ”Sopeutukaa”, toteaa val-
tiovarainministeri **Annika Saarikko** (kesk). ”Oma kansa en-
sin -ajattelu on vahingollista”, julistaa eurooppa- ja omistajaoh-
jausministeri **Tytti Tuppurainen** (sd).

Eliitin käsitys tavallisen veronmaksajan arjesta tuppaa hä-
märtymään. Ihmekö tuo, sillä verovapaiden kulukorvausten ta-
kia kansanedustajaa verotetaan huomattavasti vähemmän kuin
muuta saman tulotason suomalaisia. Oma muita kevyempi vero-
tus on kyseenalainen peruste vastustaa tavallisen suomalaisen
taakan keventämistä.

Samaan aikaan kun kansalaisten ostovoima on ajettu alas ja
suomalaiset kärvistelevät, on valtion piikki auki loputtomille
EU-tulonsiirroille Suomesta muualle, ylikunnianhimoisille il-
mastotoimille sekä sinisilmäiselle maahanmuuttopolitiikalle,
joka vastaanottaa kaikki, jotka mielivät suomalaisen sosiaalitur-
van piiriin.

Toisten rahoilla on mukava olla höveli. Hallituksen holtitto-
man maailmanparannusleikin maksaa tavallinen suomalainen.
Turvattomuus kasvaa, elinkustannukset nousevat, palkalla ei
tule toimeen, palvelut eivät pelaa eikä hoitoonkaan enää pää-
se. Hallituksen tarpeeton ja ylikallis ”sulle-mulle-sotehimmeli”
viimeistään varmistaa, että suomalaisella on omassa kotimaas-
saan entistä huonompi olla.

Istuin parikymmentä vuotta sitten luennolla, jolla tunnettu
suomalainen talousvaikuttaja arvioi Euroopan taloustilannetta
vuosikymmeniä eteenpäin. Puheenvuoro oli mielenkiintoinen,
mutta samaan aikaan myös pelottava: talousguru povasi, että
vuoteen 2050 mennessä Euroopasta tulee osa ”kolmatta maa-
ilmaa” muiden maanosien porhaltaessa talouskasvussa kirk-
kaasti ohi.

Tuolloin ajatus Euroopan kehitysmatasolle vajoamisesta he-
rätti epäuskoa, mutta jos nykypolitiikkaa jatketaan, synkästä
ennusteesta tuppaa tulemaan todellisuutta.

Vielä ei ole myöhäistä kääntää Suomen tai Euroopan kurssia.
Muutos on jo alkanut muualla, ja nyt sen aika on myös meillä.

Emmehän me halua Suomesta koko maailman sylkykuppia,
joka pokkuroi muita ja ottaa vastaan kaiken, mitä sille tyrkyte-
tään. Maan, jossa ihmiset palelevat kylmissään (energiakriisi),
näkevät nälkää (maalouden alasajo) ja pelkäävät oman turval-
lisuutensa puolesta (maahanmuuttajataustaiset katujengit).

Perussuomalaiset asettaa ainoana puolueena suomalaisten
hyvinvoinnin maailmanhalailun ja hyveposeeraamisen edelle.

Siksi: perussuomalaiset.

Kristiina

VIHREÄT uskottelivat vielä viime tal-
vena, että energian hinta laskee ilmas-
totoimien seurauksena. Toisin kävi, ja
nyt suomalaisille myydään ennätyskal-
lista sähköä. Perussuomalaiset vaativat
sähkön hintaa pysyvästi alas ja moittivat
hallituksen sorvaamia kompensaatio-
malleja sekavaksi sillisalaatiksi.

**KANSAN-
EDUSTAJA
Ville Tavion** ja
hänen avopuoli-
sonsa **Erika Velt-
heimin** kodissa on
menossa ruuhka-
vuodet lapsiper-
hearjen keskellä.
Molemmat kan-
tavat huolta suo-
malaisperheiden
jaksamisesta ja
vaativat hallituk-
selta perhemyön-
teisempää poli-
tiikkaa.

Perussuomalainen Naiset

Vastaava päätoimittaja Matias Turkkilä

Toimituspäällikkö Kristiina Ovaskainen

Toimitussihteeri Mika Männistö

Ulkoasu Mojo Man Oy / Jorma Remsu

Julkaisija Perussuomalaiset – Sannfinländarna rp.

Toimitus Perussuomalainen, Yrjönkatu 8-10 B, 00120 Helsinki

toimitus@perussuomalaiset.fi

SISÄLTÖ

4 **PERUSSUOMA-
LAISTEN** naiskan-
sanedustajat kerto-
vat, mitkä uudistukset
ja toimet seuraavalla
vaalikaudella on tehtävä jul-
kisen talouden kestokyvyn
vahvistamiseksi ja velkaantu-
misen hidastamiseksi.

14 **LOPPUUKO** suomalainen ruoka,
kun maataloutta ajetaan alas? Maa-
ja metsätalousyrittäjänä sekä lomit-
tajana työskentelevä **Jonna Vuotala**
tietää maataloustuottajien uu-
muksen pitkäkestoisissa kustannus-
kriiseissä.

HUOLESTUNEIDEN van-
hempien mukaan varhaiskas-
vatuksen tilanne on pahentu-
nut entisestään tämän vuoden
tammikuussa. Taustalla on
työvoimapula ja se, että päivä-
kodeissa on liikaa lapsia hoita-
jämäärään nähden.

26

Perheystävällinen politiikka kannustimeksi

Ilman suomalaisia lapsia ei ole suomalaista tulevaisuutta

Suomessa on pikaisesti ryhdyttävä toteuttamaan Suomen
kansallista etua palvelevaa väestö- ja perhepolitiikkaa.

VALTIONEUVOSTON tulevaisuus-
selonteon mukaan syntyvyys aleni
2010-luvulla neljänneksellä ja Suo-
men väestö vanhenee
oletettua nopeammin.
Ihmiset elävät yhä pi-
dempään ja saavat lap-
sia yhä vähemmän ja
vanhemmalla iällä.

- Nämä johtavat väes-
törakenteen ikääntymi-
seen ja väestönkasvun taittumiseen
sekä haastavat talouden suotui-
san kehityksen. Väestönkehityksen
taustalla keskeisiä tekijöitä ovat
syntyvyys ja kuolleisuus sekä maa-
hanmuutto ja maastamuutto, sanoo
perussuomalaisten kansanedustaja
Olli Immonen.

- Suomessa ei ole kiinnitetty po-
liittisessa päätöksenteossa riittä-
västi huomiota väestöpoliittisiin
näkökohtiin. Väestönkehitys on kui-
tenkin Suomen kohtalonkysymys.

**Syntyvyys alhaisempi kuin
koskaan sitten nälkävuosien**

Suomessa syntyvyys on jatkanut
laskuaan, ja se on nyt alhaisempi
kuin kertaakaan sitten 1860-luvun
nälkävuosien.

- Viimeisin kokonaishedelmälli-

syysluku 1,33 on Pohjoismaiden his-
torian alhaisin ja myös alle EU:n
keskiarvon. Tilanne on hälyttävä,

sillä ainoastaan tasai-
nen tai nouseva synty-
vyys takaa kansallisen
elinvoiman myös tulevai-
suudessa.

- On tärkeää ymmär-
tää, että ilman suoma-
laisia lapsia ei ole suo-
malaista tulevaisuutta. Kehitykseen
on mahdollista vaikuttaa tavoitteel-
lisella väestö- ja perhepolitiikalla,
Immonen painottaa.

**Maahanmuutto ohjaa Suomen
väestörakennetta**

Maahanmuutto ja maahanmuutta-
jien korkea syntyvyys ohjaavat tällä
hetkellä merkittävällä tavalla Suo-
men väestörakennetta ja kulttuuris-
ta kehitystä.

- Pääkaupunkiseudun kuntien ti-
lasto- ja tutkimusyksiköiden yh-
teistyönä vuonna 2019 tehdyn en-
nusteen mukaan Helsingissä asui
vuoteen 2035 mennessä 196 000
vieraskielistä, mikä olisi perä-
ti 26 prosenttia asukkaista, Immo-
nen avaa.

- Kuntaliiton vuonna 2020 jul-

Keskusta ja kokoomus kannattavat

Vihervasemmisto haluaa translain koskemaan myös lapsia ja nuoria

Eduskunnassa hyväksytty translaki on herättänyt kiivasta kes-
kustelua puolesta ja vastaan, mutta hallituspuolueet ovat olleet
vaitonaisia lain ongelmakohtista.

- **ASiantuntijakuulemisissa** on
otettu esille monia epäkohtia. Yksi
epäkohta liittyy seksuaalirikolli-
siin, jotka ovat käyttäneet tätä la-
kia ulkomailla hyväkseen. Lakivalio-
kunnan asiantuntijakuulemisissa kävi
ilmi, että esimerkiksi Isossa-Britan-
niassa transsukupuolisiksi kirjatui-
sta vangeista lähes 60 prosenttia on
nimenomaan seksuaalirikollisia. Kyse
on valtiokunnan saaman selvityksen
mukaan biologisista miehistä, jot-
ka eivät ole käyneet läpi sukupuoli-
identiteetin tutkimuksia tai hoitoja,
perussuomalaisten kansanedustaja
Sanna Antikainen huomauttaa.

Translaki on repinyt hallituksen ri-
vejä, sillä osa keskustan edustajista
äänesti lain hyväksymistä vastaan.
Oppositiopuolueet – kokoomusta
lukuun ottamatta – vastustivat ko-
konaisuudessaan esitystä.

- Uusi translaki tekee juridisen su-
kupuolen vahvistamisesta käytän-

nössä ilmoitusluonteisen asian ilman
minkäänlaista lääketieteellistä arvi-
ota. Tämä mahdollistaa muun muas-
sa biologisten miesten sijoittamisen
naisten vankiloihin ja voi vaarantaa
naisvankien turvallisuuden.

- On käsittämätöntä, että viher-
vasemmistohallitus idealismikiikkos-
saan ei ole kiinnittänyt asiaan mi-
tään huomiota, useista kriittisistä
asiantuntijalausunnoissa huolimatta,
Antikainen moittii.

Translain käsittelyn yhteydes-
sä hyväksyttiin myös hallituspuolue-
iden edustajien enemmistön turvin
lausuma, jossa eduskunta edellyt-
tää valtioneuvostoa valmistelemaan
tarvittavat muutokset, jotta jatkos-
sa myös alaikäiset lapset ja nuoret
voisivat määritellä itse sukupuolen-
sa nyt päätetyn lain mukaisesti.

Käytännössä vihervasemmisto ai-
koo seuraavaksi laittaa translain
koskemaan myös alaikäisiä lapsia ja

kaistun selvityksen mukaan vuoteen
2040 mennessä perusuran skena-
rionna vieraskielisten määrä on kas-
vanut koko maassa noin 476 000
henkilöllä eli 120 prosentilla ja kas-
vu-uran skenaariorissa noin 575 000
henkilöllä eli noin 146 prosentilla.
Kuntaliiton selvityksessä todetaan,
että vieraskielisen väestöosuuden
voimakas kasvu muuttaa merkittä-
västi Suomen väestörakennetta.

**Perhepolitiikalla voidaan
vaikuttaa syntyvyyteen**

Vuonna 2011 tehdyn tutkimuksen
mukaan ihmiset olisivat kaikissa EU-
maissa, myös Suomessa, halunneet
enemmän lapsia kuin heille syntyi.

- Lasten hankinta on nykyisin
suunnitellumpaa, ja se pohjautuu
muun muassa opiskeluun, asumiseen,
työmarkkinatilanteeseen sekä per-
he-etuuksiin. Taloudelliset vaikeu-
det voivat estää pariskuntia hank-
kimasta niin monta lasta kuin he

haluaisivat.

Immosen mukaan oikeanlaisil-
la perhepoliittisilla toimilla voidaan
osaltaan vaikuttaa syntyvyyteen.

- Lastenteon kannustimeksi on
mahdollista myöntää vaikkapa vero-
helpotuksia. Ne voitaisiin kohdistaa
esimerkiksi siten, että lasten van-
hemmat maksaisivat ansiotuloveroa
sitä vähemmän, mitä enemmän per-
heessä on lapsia. Myös parempi tuki
opintojen muuttua haastavaksi tilan-
teesta, jossa huoltosuhte on vää-
ristynyt ja maksajia yhä vähemmän.
Suomessa on pikaisesti ryhdyttävä
toteuttamaan Suomen kansallista
etua palvelevaa väestö- ja perhepo-
liitiikkaa, Immonen vaatii.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

nuoria.

- Kaiken huipuksi vihervasemmis-
tohallitus haluaa laittaa hauraas-
sa kehitysvaiheessa olevat lapset ja
nuoretkin pohtimaan, onko heidän
sukupuolensa lopulta oikea vai ei.
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuu-
lemisessa nuorisopsykiatrian profes-
sori **Riittakerttu Kaltiala** nosti esi-
lle vakavan huolen lasten ja nuorten
mielenterveysongelmista. Kaltiala
kirjoitti lausunnossaan, kuinka su-
kupuoliahdistus on sosiaalisessa me-
diassa nuorille vahvasti tarjolla se-
lityksenä lukuisiin ongelmiin sekä

reittinä ulos kasvukivuista ja vaka-
vammistakin vaikeuksista.

- Kaltialan lausunnossa nostet-
tiin myös esille se, ettei ole mitään
tutkimusnäyttöä siitä, että vakavat
mielenterveyden häiriöt korjaantui-
sivat sukupuolta korjaamalla. Päin-
vastoin suomalaisessa tutkimuksessa
havaittiin, että monen alaikäise-
nä hormonaalisia hoitoja saaneet
psykykinen vointi heikkeni, Antikai-
nen muistuttaa.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

Perussuomalaisten naiskansanedustajat:

Perussuomalaisten naiskansanedustajien yhteiskuvasta puuttuvat Sanna Antikainen ja Arja Juvonen.

Talous tasapainoon, Suomi nousuun ja stoppi haittamaahanmuutolle

Perussuomalainen-lehti kysyi eduskunnan perussuomalaisilta naisilta, mitkä uudistukset ja toimet seuraavalla vaalikaudella on ensiksi tehtävä julkisen talouden kestävä vahvistamiseksi ja velkaantumisen hidastamiseksi. Lisäksi kysyimme, mitkä ovat tehokkaimmat keinot, mitä

Suomessa voidaan nyt tehdä energian hintojen pysymiseksi kohtuullisella tasolla. Halusimme tietää myös, miten Suomen sisäisen turvallisuuden uhkakuihin pitäisi vastata. Perussuomalaiset kohdistaisivat leikkaukset toissijaisiin kohteisiin, kuten maahanmuuttoon, kehi-

tysapuun, ylikunnianhimoisiin ilmastotoimiin sekä pohjattomiin EU-tukipaketteihin. Verovarot käytettäisiin suomalaisten hyväksi ja tehtäisiin sellaista kansallista politiikkaa, joka kasvattaa veronmaksajien ostovoimaa ja varmistaa, että suomalaisilla on omassa kotimaassaan mahdollisimman hyvä olla ja elää. >>

Ongelmiin pitää puuttua ennalta-ehkäisevästi.

Hoitajia on liian vähän, ja suomalaiset kärvistelevät hoitojonoissa.

Toissijaiset menokohteet leikkuriin

Suomalaisen on hyödyttävä maksamistaan veroista

Hallituksen holtiton politiikka on keskittynyt maailman pelastamiseen suomalaisten hyvinvoinnin kustannuksella.

»

Mari Rantanen

Jengirikollisuus kurin

Helsinkiläinen **Mari Rantanen** nostaa esille ulkomaalaislain muutostarpeen.

- Ensimmäisenä pitää uudistaa ulkomaalaislaki, kumota tällä kaudella tehdyt maahanmuuton helpotukset ja karsia kehitysavusta. Jo näillä toimilla pystytään helpottamaan tulevien vuosien ja vuosikymmenten menoja. Suomessa oleskelevat henkilöt, joilla ei ole oleskelulupaa tai joilla on täytöntöönpanokelpoinen maastapoistamispäätös, tulee poistaa maasta.

Rantasen mukaan energiapolitiikassa tulee keskittyä siihen, että toimet vaikuttavat nimenomaan sähkön hintoihin.

- Energian hinnan suhteen tulee tehdä toimia sekä pysyvän

energian hinnoittelun osalta sähkömarkkinoiden kautta että lyhyellä aikavälillä kotimaassa muokata lakeja siten, että kohtuuhintainen sähkö todella tarkoittaa sitä. Sähkölle tulee säätää hintakatto, mikäli näyttää siltä, että sähkön hinta jatkuu korkeana.

Rantanen nimeää suurimmiksi uhkakuviksi turvallisuudelle kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden, huumausaineet, terrorismin ja kaupunkiemme katujengit.

- Näihin kaikkiin vastataan maahanmuuttopolitiikan kiristämällä, rajat ylittäviä rikoksia tehokkaasti torjumalla, rangaistuksia kiristämällä sekä rikollisten tehokkaalla maasta poistamisella sekä viranomaistemme tarvitsemilla työkaluilla ja resursseilla.

Julkiseen talouteen 2-4 prosentin säästöt vuositasona

Hämeenlinnalainen **Lulu Ranne** linjaa, että Suomessa tarvitaan merkittävä talouspoliittinen uudistus, jonka myötä talous saadaan tasapainoon ja Suomi nousuun. Uudistuksen osana julkisten rahojen käytössä on keskityttävä Suomen ydin-tehtäviin, suomalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Tätä linjausta on toteutettava kaikessa politiikassa.

- Julkinen talous on pistettävä

Lulu Ranne

vä kuntoon 2-4 prosentin vuotuisella säästämisellä. Säästäminen on aloitettava toissijaisista menoista, kuten haittamaahanmuutosta, kehitysavusta ja ilmastopuuhaistelusta. Tämän rinnalla virkakoneisto on veloitettava keskittymään kansalaisten kannalta välttämättömiin palveluihin ja hankintoihin ja ne on toteutettava tuottavammin, jatkuvan parantamisen periaatteella. Uudistus on välttämätön, sillä muuten jäämme ikuisesti Pohjolan Italiaksi, Ranne sanoo.

Suomen pyrittävä energiaomavaraisuuteen

Ratkaisuna kallistuvaan sähkoon tulee Ranteen mukaan huolehtia siitä, että lyhyellä tähtämällä kaikki sähköntuotanto on pidettävä käytössä. Sähkön verotusta on myös laskettava.

- Sähkön ja lämmön yhdistelmävoimaloiden, kuten Helsingin Hanasaaren voimalan, alasajo on keskeytettävä. Turve on palautettava energiapalettiin helpotta-

malla sen verotusta.

- Keskeinen hintoja nostava tekijä on sähkömarkkinoiden hinnoittelumekanismi. Lyhyellä tähtämällä sitä on muutettava. Pitkällä tähtämällä Suomen on pyrittävä energiaomavaraisuuteen niin, että Suomen tuotantoteho riittää kaikissa oloissa. Vetyteknologia on siinä tukena, mutta sen kehittäminen on vielä kesken. Suomi tarvitsee myös lisää ydinvoimaa sekä säätövoimavaroja tuulivoimaloille.

Ranne sanoo olevansa huolissaan siitä, että Suomen huoltovarmuus on osoittautunut kriisien myötä huomattavasti heikommaksi kuin se todellisuudessa on.

- Tämä heikkous on merkittävä turvallisuusuhka. Esimerkiksi energiaan, lääkkeisiin ja ruokavarmuuteen liittyvää oma-varaisuutta ja kriisinkestävyyttä on kiireesti parannettava.

- Löysä maahanmuuttopolitiikka on vienyt meidät Ruotsin tielle. Alueiden ja koulujen eriytyminen, jengiytyminen ja rikollisuuden järjestäytyminen etenevät. Maahanmuutto-, kriminaali- ja karkotuspolitiikkaa on kiristettävä. Uutena huolelana on, olemmeko olleet suojelupoliisin suhteen liian hyväuskoisia. Uskottavuus sen toimintakykyyn ja -haluun on palautettava tarvittaessa kovin toimin.

Toissijaisia menoja on välttämätöntä leikata

Perussuomalaisten puheenjohtaja, kirkkonummelainen **Riikka Purra** katsoo, että julkisen talou-

Riikka Purra

den kestävyys vahvistamiseksi ja velkaantumiskehityksen hidastamiseksi on ensin välttämätöntä rakentaa selkeä ura siitä, miten ja kuinka paljon menoja leikataan.

- Toissijaisen menojen leikkaaminen on välttämätöntä. Ensin se tapahtuu suoraan budjetissa, sitten lainsäädännöllisten muutosten kautta. Perussuomalaiset on talouspoliittisessa ohjelmassaan ja vaihtoehtobudjetissa jo esittänyt omat tavoitteensa. Olemme sitoutuneet kahdessa hallituskaudessa saamaan valtiontalouden kuntoon.

Purra korostaa, että ennen selkeän menoleikkauksia koskevan kulku-uran rakentamista ja siihen sitoutumista ei hallituksen ole mahdollista edetä veronalennusten suuntaan.

- Veronalennukset, ostovoiman lisääntyminen ja yleensä dynaamisuuden kasvu toivottavasti saavat aikaan kasvua ja siten lisää verotuloja.

Poliisille lisää resursseja

Energian hintojen pysymiseksi kohtuullisella tasolla Purra listaa useita toimia.

- Ilmastopolitiikan kohtuullistaminen, kaikkien käytössä olevien energiamuotojen hyödynnyttäminen, sähkömarkkinoiden hinnanmuodostuksen muuttaminen, akuutissa vaiheessa sähkön hintakatto ja mahdollisimman

hyvin kohdistuvat tuet. Sähköyhtiöiden ylisuuriin voittoihin pitäisi puuttua tuotantotapakohdaisella windfall-verolla, jonka tuotoilla tukia voidaan kustantaa.

Suomen sisäiset turvallisuushaasteet liittyvät pitkälti haittamaahanmuuton aiheuttamiin ongelmiin, kuten jengeihin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen, ryöstöihin, pahoinpitelyihin ja muuhun katurikollisuuteen.

- Ongelmiin pitää puuttua ja niitä ennaltaehkäistä kiristämällä selvästi maahanmuuttopolitiikkaa, koventamalla rangaistuksia ja lopettamalla rikollisten päänsilittäminen, lisäämällä poliisin toimivaltuuksia ja resursseja ja varmistamalla eri viranomaisten välinen sujuva tietojenvaihto. Samalla tietenkin puututaan myös suomalaisten rikollisuuteen, Purra sanoo.

Kaisa Juuso

Tuulivoimatuottajilta vaadittava säätövoimatakuu

Torniolaisten **Kaisa Juuson** mukaan heti vaalikauden alussa yritysten toimintaedellytyksiä on parannettava muun muassa kuljetuskustannuksia alentamalla eli ottamalla käyttöön ammattidiesel ja laskemalla biopolttoaineiden sekoitevelvoitteita.

- Energian hinta on saatava kuriin. Sen on oltava kohtuullinen, ja sähköntuotannon on oltava tasaista. Tuulivoimarakentamisen ehtona on oltava vastaavan tehon säätövoiman tarjoaminen silloin kun ei tuule. Talouden vahvistamiseksi on kehitysapua välttämättä vähennettävä ja humanitäärinen maahanmuutto Euroopan ulkopuolelta on lopetettava kokonaan.

Energian hintojen pitämiseksi kurissa Juuso nostaa esille, että sähkön myyntiä sähköpörssin kautta on säädeltävä.

- Suomen sähköntarve on tyydytettävä ensin, ja vain ylijäämän saisi myydä sähköpörssin kautta muualle Eurooppaan. Kotimaahan myytävälle sähkölle on asetettava hintakatto. Tuulivoimatuottajilta on vaadittava säätövoimatakuuta, eli kun ei tuule, niin heidän on vastattava saman energiamäärän tuottamises-

ta muilla keinoilla. Lisäydinvoiman tuotannon suunnittelu on aloitettava.

Koulunkäynnin ongelmiin on puututtava

Suomen sisäisen turvallisuuden suurimpia uhkia ovat Juuson mukaan lisääntyvä väkivalta erityisesti nuorten keskuudessa, katujengit, lisääntyvä haittamaahanmuutto ja lisääntyvä globaalien somealustojen käyttö.

- Väkivallanteoille tulee säätää kovempia rangaistuksia ja nuorille tulee järjestää parempaa tekemistä, kuten harrastuksia, joissa purkaa energiaa sen sijaan, että hakataan toisia ja rikotaan paikkoja. Koulunkäynnin ongelmiin tulee tarttua rivakasti ja huumeiden saantia tulee vaikeuttaa. Toisten ihmisten salakuvaaminen on säädettävä rangaistavaksi, Juuso sanoo.

Humanitäärinen maahanmuutto Euroopan ulkopuolelta on lopetettava kokonaan.

- Globaalit somealustat tarjoavat mahdollisuuden valheellisen tiedon levittämiseen ja kybervaikeuttamiseen. Mielestäni valeprofiilit tulisi estää kaikilla alustoilla. Sillä päästäisiin jo aika pitkälle. Valeprofiileita perustellaan mm. sananvapaudella, mutta mielestäni kaikilla pitää kuitenkin olla vastuu sanomisistaan myös somealustoilla.

Ritva Elomaa

Kansainvälinen huumekauppa uhkaa turvallisuutta

Maskulainen **Ritva Elomaa** kiinnittää huomiota siihen, että Suomen valtionvelka on kasvanut hälyttävää tahtia.

- Nyt korkojen nousun myötä lainanhoitomenoissa puhutaan miljardeista. Tilanne on kestävä, ja siksi säästötoimet ovat välttämättömiä. Suomen tulee leikata kehitysavusta ja maahanmuuton menoista, ja talouteen haitallisesti vaikuttavia ympäristötoimia on hillittävä. Lisäksi on panostettava siihen, että yritysten kynnys palkata työntekijöitä madaltuu ja työntekijä saa palkan,

jolla tulee toimeen.

Kotimaisen tuotantokapasiteetin lisääminen on Elomaan mukaan keskeisin keino vaikuttaa energian saatavuuteen ja hintaan.

- Lisäksi Energiaviraston on sähköfirmojen voittoja säännöstelemällä varmistettava, ettei suomalaisilta kiskota kohtuuttomia hintoja sähköstä tai sähkönsiirrosta.

Myös Elomaa katsoo, että jengiytyminen ja nuorisorikollisuuden nousu ovat juuri nyt erityisen huolestuttavia ilmiöitä.

- Järjestäytynyt rikollisuus ja siihen liittyvä huumausainekauppa on vakava uhka sisäiselle turvallisuudelle. Kiihtyvälle väkivallan ja huumekaupan kierteelle on pantava stoppi ja koventettava keinoja. Poliisin resursseja on lisättävä tuntuvasti ja rikostutkintaa helpotettava lainsäädäntöä uudistamalla. Tarvitaan myös kovempia rangaistuksia. Lisäksi uhkia ovat eriarvoisuuden lisääntyminen sekä energia- ja ruokahuoltoon liittyvät haasteet.

Minna Reijonen

Ulkomaille lapioitavia rahoja tarvittaisiin Suomessa

Kuopiolainen **Minna Reijonen** kiinnittää huomiota ulkomaille kanavoituihin tulonsiirtoihin.

- Seuraavalla vaalikaudella on lopetettava rahojen ylitiörünsas lapiointi ulkomaille, kuten Afrikkaan ja kehityskohteisiin, joista meillä ei edes ole kunnan seurantaa vaikutuksista. Ne rahat me tarvitsemme Suomessa ja suomalaisille. On myös vähennettävä kallista hallintoa. Puoluetukia on vähennettävä, ja ministerien avustajien määrää pitää karsia.

Reijonen huomauttaa, että Suomen on täysin mahdollista siirtää päivämäärää, jolloin meidän pitäisi olla hiilineutraali.

- Ainakin tällaisena aikana ja siksi ajaksi, kun energiakriisi ratkeaa. Tämä voisi vaikuttaa hintoihin.

Myös Reijonen näkee maahanmuuton merkittävänä turvallisuusuhkana tulevaisuudessa.

- Iso riski on se, että me emme

»

tiedä, keitä Suomessa on. Meidän on varauduttava terrorismiin ja tietoliikenneongelmiin. Paperitomana tulee Suomeen henkilöitä, joiden taustoista ei ole mitään tietoa. Tarkempi rajakontrolli on tarpeen.

Sanna Antikainen

Yleisradio ja kehitysapu leikkuriin

Outokumpulainen **Sanna Antikainen** nostaa heti esille julkisten menojen leikkaukset, jotka ovat ensi vaalikaudella välttämättömiä. Ensimmäisenä leikkuriin joutavat Yleisradio sekä kehitysapumenot.

- Kehitysapua maksetaan nyt yli miljardi vuodessa. Apua maksetaan jopa maille, jotka tukevat Venäjää sen ra'assa hyökkäyssodassa. Kehitysapua olisi leikattava puolella pois ja tehostaa sitä. Avun maksamisen vapaaehtoisuus tulisi myös ottaa tarkasteluun siten, että valtio laittaa pohjalle esimerkiksi 200 miljoonaa euroa ja loput tulevat vapaaehtoisilta maksajilta.

- Yle rahoitetaan veroilla, mutta sen tarkka rahankäyttö ei ole julkista, koska se itse ei suostu avaamaan asiaa. Lisäksi Ylen budjetti paisuu koko ajan nousten vuonna 2025 jopa 600 miljoonaan euroon. Ei voi olla niin, että Yle nauttii jatkuvasta ja suurenevasta rahavirrasta samaan aikaan, kun budjetin maksavilla veronmaksajilla on yhä tiukempaa.

Valtion ydintehtävistä pidettävä hyvää huolta

Myös Antikainen korostaa, että asiat täytyy laittaa ensi kaudella tärkeysjärjestykseen.

- Kaikki turha ja tehoton byrokratia on saatava järjestyettyä. Hallintoa on saatava kevennettyä. Budjettia on käytävä tiheällä kammalla läpi. Samaan aikaan ydintehtävistä on pidettävä huolta, kuten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Esimerkiksi Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja poliisille on pakko osoittaa lisää rahaa, ja sosiaali- ja terveydenhuolto tarvitsee myös lisära-

hoitusta.

- Hiilineutraaliustavoite on laitettava vuoteen 2050, joka on EU:n laajuinen tavoite. Nykyinen hallitus on asettanut tavoitteen vuoteen 2035, joka on mahdoton, sillä energian, etenkin sähkön ja fossiilisten polttoaineiden, hinta nousee korkeammaksi kuin mihin kansalaisilla ja teollisuudella on varaa.

Antikainen korostaa, että Suomen laajaan energiapalettiin sisältyvät edelleen kivihiili ja turve, eikä niitä voi ajaa alas.

Venäjä on aina uhka

Suomen keskeiset turvallisuusuhat ovat Antikaisen mukaan Venäjä ja maahanmuutto.

- Venäjä on ollut ja tulee aina olemaan sotilaallinen uhka Suomelle, ja siksi Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sekä poliisin määrärahoja on lisättävä. Tämä turvallisuuden pyhä kolminaisuus on maamme selkäranka. Jos se katkeaa, ei muilla asioilla enää ole merkitystä, koska itsenäistä maata nimeltä Suomi ei enää olisi.

Maahanmuuton ongelmista on puhuttu jo pian toista vuosikymmentä.

- Ruotsin ja monen muun maan esimerkki osoittaa, ettei hallitsematon maahanmuutto toimi. Terrorismin uhka ei ole kadonnut mihinkään, ja nyt uutena suurena uhkana Suomessa päättään nostaa myös raaka katuväkivalta, jota harjoittavat katujengit.

- On siis selvää, että Suomen maahanmuuttopolitiikka tarvitsee suunnanmuutoksen, jossa etusijalla on Suomen ja suomalaisten turvallisuus. Tavoitteenä on oltava nolla sisään päässytä turvapaikanhakijaa Lähi-idästä ja Afrikasta. Jo maassa oleville täytyy tehdä selväksi pelisäännöt ja rikollisten maahanmuuttajien karkotuksesta tulee tehdä poikkeuksen sijaan sääntö, Antikainen painottaa.

Jenna Simula

Uusia lupia ydinvoimalle ja turve takaisin

Oululainen **Jenna Simula** toteaa, että seuraavalla vaalikaudella

on ensinnä lähdeävä karsimaan ylipaisuneesta julkisesta sektorista ja pantava asioita tärkeysjärjestykseen.

- Turvallisuus, koulutus, terveydenhuolto ja muut perustehdävät on hoidettava kunnialla. Ilmastotoimista, turhanpäiväisestä hankehumpasta, kehitysavusta ja maahanmuutosta löytyy suoria säästöjä.

Energian hintojen osalta ei Simulan mukaan lyhyellä aikavälillä ole suorien tukien ja jonkinlaisen hintakaton säätämisen lisäksi kovinkaan paljon keinoja pitää sähkön hintaa kohtuullisena kansallisissa toimin.

- Kotimaista energiaa on lisättävä myöntämällä uusia ydinvoimalupia ja palauttamalla turve käyttöön.

Keskeiseksi sisäiseksi turvallisuushaksi myös Simula nostaa maahanmuuton.

- Hallitsemattoman maahanmuuton kasvu on aiheuttanut monenlaista rikollisuutta ja varjo yhteiskuntien syntyä. Taloudellisesta rasitteesta puhumattakaan. Lainsäädäntöä ja maahantuloa tulee pikaisesti kiristää, kuten myös oleskelulupien ja kansalaisuuden saantia sekä perheen yhdistämistä. Pakolaiskiintiö on laskettava nolleen, ja turvapaikan on oltava määräaikainen.

Arja Juvonen

Suomea rakennetaan vain työn tuloksilla

Espoolainen **Arja Juvonen** linjaa, että Suomeen tarvitaan välittömästi suunnitelma julkisen velan taittamiseksi. Suunnitelman tulee sisältää julkisen sektorin priorisoinnit eli säästölistat sekä työn tarjoamisen ja vastaanoton prosessien keventämistä.

- Lisäksi tarvitaan suunnitelma lakisääteisten palvelujen ja sotepe (sote ja pelastus) -toimintojen ylläpidon ja riittävän rahoituksen turvaamiseksi. Tarvitaan sotelakien viilaamista ja esimerkiksi hyvinvointialueiden määrän korjaaminen asiantuntijoiden esittämälle tasolle. Hallinnosta vapautuvat varat voidaan hyödyntää varsinaiseen potilastyöhön.

- Hoitovelan purkaminen tulee tehdä yksityissektorin tuen

Rikollisten hyytämisen on lopetettava.

turvin. Jos hoitovelkaa ei pureta, seuraa kroonistuminen ja kansanterveyden heikkeneminen: "Leikataan potilas, ei leikata perusterveydenhoidosta ja erikoissairaanhoidosta."

Kuluttajia ei saa pakottaa pörssisähköön

Juvosen mukaan kuluttajien pakottamisesta pörssisähkön käyttämiseen on luovuttava.

- Suomi on oma markkina-alueensa, ja toimitusvelvollisuus sähkön on oltava kohtuuhintaisista. Tuotantolaitokset on otettava käyntiin kattavasti – jo rakennettujen voimalaitosten sulkemisesta on luovuttava, kunnes kriisi on ohi ja Suomi on sähköntuotannon osalta omavarainen. Sähkön hintakatto on myös saatava, eli sähkön myyntihinnan on oltava kohtuullisissa suhteissa tuotantokustannuksiin Suomessa – Keski-Euroopan energiapolitiittisia virheitä tekosyynä käyttämällä ei saa rangaista suomalaisia!

Suomen sisäisen turvallisuuden suurimpien uhkakuvien joukkoon Juvonen nostaa hybridi-vaikuttamisen, muuttovirrat ulkomailta sekä syrjäytymiseen liittyvät ongelmat.

- Uhkakuvia ovat esimerkiksi kriittiseen infraan, kuten energiantuotantoon, vesilaitoksiin ja sairaaloihin, kohdistuva hybridi-vaikuttaminen ja terrorismi. Suomen huoltovarmuuslainsäädäntö ja sen soveltaminen on saatava käytännössä kuntoon.

Kriittisten toimijoiden yhteistyötä turvallisuusviranomaisien kanssa on tehostettava turvallisuusaukkojen löytämiseksi ja tukkimiseksi.

- Maahanmuuttoa koskeva lain-säädäntö on saatava kuntoon, ja

laittomasti maassa olevat on rajattava yhteiskunnan palveluiden ulkopuolelle. Kielteisen päätöksen saaneet on otettava säilöön maasta poistamisen varmistamiseksi.

Leena Meri

Työn verotusta ei saa korottaa

Perussuomalaisten 1. varapuheenjohtaja, hyvinkääläinen **Leena Meri** toteaa, että seuraavalla vaalikaudella on ensiksi lähdeävä leikkaamaan suomalaisten arjelle toissijaisista menoista, joista tutkimusten mukaan myös suomalaiset ovat valmiita leikkaamaan.

- Leikkauskohteita ovat muun muassa haitallisen maahanmuuton aiheuttamat kasvavat terveys- ja sosiaalimenot (mikä edellyttää maahanmuuttopolitiikan täysremonttia), kehitysyhteistyö, EU:n yhteisistä velka- ja tukipaketeista kieltäytyminen, paissut hallinto, puoluetuet, poliittisten avustajakaartien karsiminen ja Yle-vero.

Meri toteaa, ettei työn ja eläkeiden verotusta eikä kulutuksen veroja tule missään tapaukses-

sa korottaa valtion talouden tasapainottamiseksi, vaan pyrkiä työn ja kulutusverojen keventämiseen, sillä tuloilla pitää voida tulla toimeen.

- Maahanmuuttopolitiikka tarvitsee täyskäännöksen. Meillä ei ole taloudellista kantokykyä tuoda maahan ihmisiä, jotka eivät elä omalla työllään, vaan ovat yhteiskunnan maksamien tulonsiirtojen varassa.

Sähkölle hintakatto

Vastauksena räjähtäneisiin energian hintoihin Meri nostaa pikaisina keinoina hintakaton ja kansalaisten suoran tukemisen. - Meidän pitää myös ryhtyä uudistamaan sähkömarkkinoita ja keskeyttää muun muassa hintoja nostava päästökauppa. Kansallinen huoltovarmuus ja omavaraisuus tulee laittaa kuntoon. Pelkkä tulivoiman lisääminen, joka on tämän hallituksen kärkihanke, ei ole ratkaisu, sillä myös tuuletominen päivinä tulee olla tarjolla kohtuuhintaisista kotimaista energiaa. Myös pienydinvoimalat ja turve tulee pikaisesti saada pysyvään energiapalettiin.

Suomen sisäisen turvallisuuden suurimmat uhkakuvat ovat Meren mukaan jengirikollisuus ja muu vakava rikollisuus.

- Jokainen voi Ruotsin tilannetta seuraamalla nähdä, mihin nämä hoitamattomat ongelmat voivat pahimmillaan johtaa. Yhteiskunnan velkaantuminen ja hyvinvointipalveluiden rapautuminen, eri asuma-alueiden ja koulujen rauhottomuus sekä kasvava väkivalta johtavat vakaviin ongelmiin ja lopulta sisäisen yhteiskuntarauhan järkkymiseen.

- Meidän ei tule sietää vakavan kansainvälistyvän rikollisuu-

den kasvua maassamme. Vakavaa rikollisuutta kitketään kovemmilla rangaistuksilla, vaarallisten vankien pitämisellä lukkojen takana sekä karkottamalla kotimaahansa rikollisen elämäntavan omaavat ulkomaalaiset. Tämä kaikki edellyttää pikaisia muutoksia muun muassa rikoslakiin, ulkomaalaislakiin ja kansalaisuuslakiin sekä muutoksia meidän avokätiseen sosiaaliturvaamme, joka houkuttelee maahamme ihmisiä pitkin maailmaa.

Riikka Slunga-Poutsalo

Huomio kiinni asumisen ja liikkumisen kustannuksiin

Lohjalainen **Riikka Slunga-Poutsalo** nostaa talouden vahvistamistoimena esille sotu-uudistuksen, jota hän itsekin on ollut sorvaamassa kahden vaalikauden mittaisessa sosiaaliturvacomiteassa yhteensä 3,5 vuotta.

- Jo tällä hetkellä, vaikka komitean työ on kesken, on löydetävissä sellaisia ratkaisuja, jotka sekä vahvistaisivat julkisen talouden kestokykyä mutta myös samalla parantaisivat ihmisten

"Meidän ei tule sietää vakavan kansainvälistyvän rikollisuuden kasvua maassamme."

pärjäämistä ja tekisivät työnteosta kannattavaa. Tämän lisäksi asumisen ja liikkumisen

sen kustannuksiin pitää pystyä puuttumaan, sillä se lisää työttöisyyttä, tekemistä ja sitä kautta myös hyvinvointia. Kolmas toimi on tietenkin kaikkien ulkomaille menevien rahavirtojen perkaus. Energian hintojen pysymiseksi kohtuullisella tasolla voitaisiin vaikuttaa oman tuotannon lisäämisellä.

- Energiapalettiin on otettava kaikki sävyt mukaan, eli myös kivihiili ja turve, ainakin niin kauaksi aikaa että muu oma tuotanto, kuten ydinvoima, on riittävällä tasalla. Vahvistaisiin myös pohjoismaista yhteistä markkina-aluetta, jotta Keski-Euroopan energiakriisit eivät vaikuttaisi meidän pörssihintoihimme, Slunga-Poutsalo sanoo.

Isojen kaupunkien kohdalla turvallisuuden tunne on koetuksella katu- ja kouluväkivallan lisääntyessä.

- Kannan itse erityisesti huolta ihmisten sietokyvyn rajoista pandemian ja Ukrainan sodan seurauksena. Etenkin jos tavan kansalainen ei koe, että päättäjät huomioivat heidän tilannettaan, vaan keskittyvät sen sijaan maailmanparannuspuuhiin. Ihmisten pitää kokea, että päätöksenteon lähtökohtana on kriisiaikana omien kansalaisten turvallisuus ja arjesta huolehtiminen. Tämän lisäksi meillä ei ole juurikaan käyty keskustelua radikaalisuutumiskehityksestä, joka nostaa muissa Pohjoismaissa päätään.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVAT MATTI MATIKAINEN

SDP ja kokoomus eivät mielellään puhu ennen vaaleja tulevasta EU-tukipaketeista.

"Samanlaista veronmaksajan miljardien kaatamista maailmalle."

"Kuinka monta miljardia maksetaan hiilinieluista?"

Riikka Purra moittii demareita ja kokoomusta lepsusta EU-politiikasta

SDP:n Sanna Marin ja kokoomuksen Petteri Orpo eivät kestä kuulla ikävää totuutta linjauksistaan.

"Sinipunahallitus ei muuttaisi mitään"

Kokoomus ja SDP ovat lähentyneet vaalien alla toisiaan. - Puolueiden kannalta on turvallisempaa hakea kumppaneita sieltä, mistä perinteisesti ennenkin. Äänestäjä voi sitten miettiä, millaista politiikkaa kokoomuksesta, sosiaalidemokraateista ja vihreistä koostuva hallitus tekisi - ja pitää hatustaan kiinni, sanoo perussuomalaisten puheenjohtaja Riikka Purra.

Perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** piti poliittisen ajankohtaiskat-sauksen puolueen maahanmuuttopoliittisen ohjelman julkaisu-tilaisuudessa. Etenkin muiden puolueiden pidäkkeetön EU:n ylistäminen sai kovaa arvostelua. - Aina kun jostakin tavanomai-sesta, vähäpätöisestä tai muuten yllätyksettömästä rakennetaan kohu, taustalla vaikuttaa asioita, joista huomio halutaan pois. - Sen sijaan, että tällä hetkellä

tai ensi kaudella kenenkään tar-vitsisi miettiä EU- tai euroeroa tai perussuomalaisten vuoden 2019 EU-poliittisen ohjelman lin-jauksesta olisi mitään syytä saa-da kohtausta, tulevina kuukau-sina ja vuosina Suomen hallitus kylläkin saa eteensä nieltävää niin ennallistamisasetuksessa, ilmas-topaketin eri osissa, uusissa tu-lonsiirto- ja velkainstrumenteissa ja ylipäättänsä kiristävissä Brys-selin ja suurten EU-maiden talutus-nuorassa, Purra toteaa.

Muiden linjaukset menneet pahasti metsään

Purra huomauttaa, että EU-ko-mission puheenjohtaja **Ursula von der Leyen** on kertonut jät-tävänsä pian Suomen eduskunta-vaalien jälkeen esityksen uudesta rahastosta.

- Ja näistä sen paremmin ko-koomus kuin sosiaalidemokraa-titkaan eivät mielellään nyt ennen vaaleja puhuisi. Purra muistuttaa, että mui-den puolueiden johtohenkilöiden poliittiset analyysit esimerkik-si EU:n ja Venäjän suhteen ovat menneet monta kertaa pieleen. - Milloin nämä henkilöt ovat va-roitelleet russofobiasta, milloin on luotettu kaasuputkiin, kaup-paan ja niiden tuomaan rauhaan, milloin ovat olleet kykenemät-

tömiä edes nimeämään Suomen kansallista turvallisuusuhkaa. Nyt samat ihmiset paukuttelevat henkseleitä ja vetoavat turvalli-suuspolitiikkaan. Jos tarkasti kat-sotaan, henkilöiden analyysit ovat menneet pieleen oikeastaan joka tasolla.

Varaukseton ylistys on perusteetonta

Purran mukaan mitään syy-tä EU:n ylistämiselle ei ole. Purra nostaa esimerkiksi Ukrainan so-dan aikaiset toimet. EU:n ytimen muodostavat Saksa ja Ranska, joi-den vastentahtoisuus ja hidaste-lu Ukrainan voimakkaassa autta-misessa on ollut silmiinpistävää koko sodan ajan. - Jokainen merkittävä päätös on jäänyt ensin jumiin. Ilman Yhdys-valtojen ja Britannian päättäväis-

tä toimintaa EU:ta tuskin kävisi kiittäminen lainkaan tässä mää-rin. Saksan vuosikymmenten ai-kana rakennettua merkittävää ja tietoista riippuvuutta Venäjästä ei kannata unohtaa. Ranskan presi-dentti **Emmanuel Macron** taas sovitteli viimeksi alle kaksi kuu-kautta sitten Venäjälle turvata-kuita. Tästä seurasi pienempien jäsenmaiden diplomaattinen pro-testi eikä todellakaan ihme.

Nato on tärkein turvallisuusyhteisö

Perussuomalaisille tärkein kan-sainvälinen turvallisuusyhteisö tulee Purran mukaan olemaan Natossa. - Naton jäsenenä Suomen oleel-lisin tehtävä on edelleen huo-lehtia omasta puolustuksestaan, mutta jäsenyyden myötä turval-

lisuusyhteisömme saa hampaat pelkkien poskisuudelmien sijaan, Purra muotoilee. - EU:ssa on puolensa, mutta yk-sikään niistä ei liity siihen, että suomalaisen kurkusta tungetaan alas Brysselin arvovallalla tu-lonsiirtoja, yhteisvelkaa, ilmas-topoliitiikkaa ja riisutun päätös-valtamme rippeitä samalla kun kansallinen johto ja oppositio sininen tolppa kumartavat sy-vempään kuin **Kekkosen** aikaan maantieteellisesti tehtiin toiseen suuntaan.

Purra toivoi elokuussa perus-suomalaisten ulko- ja turvalli-suuspoliittisen ohjelmamme jul-kaisussa toivovansa, että tuleva Nato-jäsenyys saa aikaan sen, että EU-keskustelusta ja Suomen suh-teesta unioniin tulee terveempää. - Että **Putin**-kortin heiluttelu edes heikkenee. Ainakaan vielä ei

ole näin tapahtunut.

Vastauksia Orpolta ja Marinilta

Median tulisi Purran mielestä haastaakin kokoomusta ja dema-reita heidän EU- ja ulkopoliitti-sista linjoista kovemmin. - Mikäli meillä olisi tiukka me-dia, se kysyisi näiltä puolueilta, minkälaisen ennallistamisasetuk-sen - hinta-arvio tällä hetkel-lä Luken mukaan siis 19 miljardia - he ovat valmiita hyväksymään. Kuinka paljon päätösvaltaa met-sistämme he ovat valmiita anta-maan Brysselille? - Entä kuinka monta miljardia maksetaan hiilinieluista? Entä pian komissiossa syntymässä ole-vien uusien velka- ja tulonsiirtopaketien kohdalla, mikä on ko-koomuksen linja? Ai-kooko mahdollinen pääministeri **Petteri Orpo** käydä kuittaa-massa tällaiset rahas-tot? Jos ette, voitteko luvata sen äänestäjil-le? Purra kysyy.

Purra huomauttaa, että nämä ovat ajankohtaisia asioita, jotka tulevat päätettäväksi seuraavalla hallituskaudella. Kokoomus ja demarit samalla linjalla

Vaikka kokoomus esiintyy tiuk-kana sosiaalidemokraattien suun-taan, on näiden puolueiden lin-ja EU-asioissa kuitenkin Purran mukaan aivan samanlainen.

- Puheenjohtaja Orpo on väit-tänyt, että tällaiset paketit eivät unionista hänelle käy. Uskokoon, ken tahtoo. Valitettavasti tässä oi-keassa olemisesta ei saa politii-kassa lisäpisteitä.

- Mikäli pääministeri on Orpo, hän tulee pokkaamaan saman-laiset laskut suomalaiselle ve-ronmaksajalle ja ilolla antamaan päätösvaltaamme pois. Tämä on suorastaan kokoomuksen DNA:ssa, Purra arvostelee.

Orpo lupasi, ettei ilmastotoimista tingitä

Jos joku kuvittelee, että sini-punahallitus varmasti tekisi edes järkevämpää metsäpolitiikkaa kuin nykyinen, Orpo on sanonut, että yhdestäkään ilmastotoimes-ta ei perännnyttä. Lisäksi kokoo-muksen eduskuntaryhmän pu-heenjohtaja **Kai Mykkänen** on jo sovitellut vihreitäkin samaan hal-litukseen puolueensa kanssa. - Linjaerot koskevat leikkauk-sia, eivät suinkaan ilmastopoli-tiikkaa, Purra muistuttaa. Suomessa onkin Purran mie-lestä liuta keskenään samanlai-sia puolueita. Ne ajavat lopulta

samanlaista politiikkaa, vivah-de-eroin. - Niiden hampaat ovat enem-män tai vähemmän näkyvis-sä riippuen siitä, ovatko ne halli-tuksessa vai oppositiossa, mutta kun ne ovat ohjaksissa, mikään ei muutu. Samanlaista veron-maksajan miljardien kaatamis-ta maailmalle, maahanmuuttoon, ilmastohimmeleihin, mullesulle-rakenteisiin ja omille suosikkita-hoille ja taustakuiskijoille. - Vain perussuomalaiset eroaa tästä, ja se on syy sille, että meitä pelätään, Purra toteaa.

Ei hallitukseen hinnalla millä hyvänsä

Äänestystuloksen ohjaamana kansa antaa puolueille mandaatin johtaa tätä maata seuraavalla kau-della. Perussuomalaiset tavoitte-lee Purran mukaan paikkaa halli-tuksessa, mikäli tulos siihen antaa aihetta.

- Me tavoittelemme paikkaa hal-lituksessa, mikäli näin on mah-dollista edistää tavoitteitamme. Ei kaikkia, mutta tärkeimpiä ja ajankohtaisimpia. Emme lähde hallitukseen tukemaan muiden puolueiden omia linjoja, eikä yh-teistyötä voi syntyä vain niin, että me joustamme ja muut jatkavat kuten tähänkin saakka.

- Emme voi lähteä hallitukseen, joka sanoo kaikelle Brysselistä tu-levalle kyllä, joka potkii suoma-laista veronmaksajaa, yrittäjää ja teollisuutta kurjistavalla ilmasto- ja ympäristöpolitiikalla tai joka ei selvästi ja tuntuvasti kiristä Suo-meen saapuvaa haitallista maa-hanmuuttoa, Purra linjaa.

Uskallus puuttuu

Kokoomuksen ja sosiaalidemo-kraattien koordinoituid toimet lä-hiaikoina vihjaavat kuitenkin Purran mielestä selvästi, että näil-le asioille ei uskalleta jatkossa-kaan tehdä mitään.

- Puolueiden kannalta on turval-lisempaa hakea kumppaneita sieltä, mistä perinteisesti ennenkin. Äänestäjä voi sitten miettiä, mil-laista politiikkaa kokoomuksesta, sosiaalidemokraateista ja vihreis-tä koostuva hallitus tekisi - ja pi-tää hatustaan kiinni.

- Edes kokoomuksen koko ajan nouseva euromääräinen leikkaus-vaatimus ei tosiasiassa miksiäkään muuta. Sinipunahallitus jatkai-si nykyisen kaltaista ilmastopoli-tiikkaa, maahanmuuttopoliitiikkaa ja EU-politiikkaa eikä kykenisi ta-sapainottamaan julkista taloutta menoleikkauksiin. Tämä ei ole pe-russuomalaisten linja, Purra pai-nottaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA PS ARKISTO

"Arkea eletään entistä köyhempänä"

Kun elinkustannukset nousevat, suomalaisperheissä joudutaan miettimään tarkasti, riittävätkö rahat enää perustarpeisiin, kuten asumiseen, liikkumiseen ja ruokaan. Seitsemänhkinen Liuksen perhe pärjää omillaan, mutta kaikesta ylimääräisestä on ollut heilläkin pakko tinkiä.

Punaisen omakotitalon ikkunoista loistaa valo hämärään talvimaisemaan Uuraisilla Keski-Suomessa. Savupiipusta tupruaa savua, kun **Liuksen** perheen **Ari**-isä polttaa puita uunissa.

Perheen alakouluikäiset lapset **Inna**, **Venna** ja **Viivia** piirtävät keittiön pöydän ääressä. **Miia**-äiti valmistaa kolmevuotiaalle **Aapeli**-pojalle iltapuuroa. Perheen vanhin lapsi **Sandra** ei ole kotona.

Miia on ruokagrillin yrittäjä, ja Ari työskentelee metallialalla. Perheen taloon lämpöä tuovat sähköpattereiden lisäksi uuni ja hella.

- Ei ne paljon mieltä lämmitä.

Meillä oli ennen pörssisähkö, mutta oli pakko tehdä uusi sopimus, jonka sai. Onneksi vielä kerkesimme saada sopimuksen kiinteällä hinnalla, mutta ei tässä energian hinnassa ole mitään tolkun häivää, Ari Lius päivittelee.

Hänen mukaansa noin 150 neliön kokoisen talon sähkön vuosikulutus on noin 20 000 kilowattia.

- Ennen maksettiin 5-6 senttiä kilowatilta ja nyt 33 senttiä. Nousu on moninkertainen. Kuukauden sähkölasku on 400 euroa ja siihen vielä siirtomaksu päälle. Kovat pakkaset kun paukahtavat

päälle, niin ollaan ihmeissään. Ei auta kuin maksaa, muuten värjötellään ilman sähköä, Ari sanoo.

Jäätäviä lukuja

Tänä talvena Liuksen perheelä kuluu polttopuuta enemmän kuin koskaan aiemmin.

- Puilla lämmitetään taloa mahdollisimman paljon. Onneksi sain tehtyä ison kasan polttopuita, joita voi polttaa uunissa ja hellassa. Joka päivä pidetään talvella uunissa tulta. Myös sauna lämpiää puilla, Ari kertoo.

Sähköenergia maksoi Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden kolmannella neljänneksellä keskimäärin 40-60 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Öljylämmitteissä kodissa lämmityspolttoöljyn hinta oli peräti 68 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Tukkusähkön Suomalaisen aluehinta oli sähköpörssi Nord Poolissa viime heinä-syyskuussa lähes kolminkertainen vuodentakaiseen nähden. Mikäli hintaa vertaa koronapandemian edeltäneen vuoden 2019 samaan ajankohtaan, niin sähkön tukkuhinnan nousu oli lähes viisinkertainen.

Energian hinnan noustessa Liuksen perhe on yrittänyt sää-

"Ei voi syödä niin terveellisesti kuin haluaisi."

Aapeli, Miia, Venna, Viivia, Inna ja Ari ruokapöydän äärellä.

"Miten tässä normityöläinen pärjää?"

Sähköä kuluu paljon Miia Liuksen grilliyrityksessä.

tää sähköä laskemalla huoneiden lämpötilaa.

- Toissa jouluna tuli tonnin sähkölaskuja ja siirtomaksut päälle. Kaikki kulutus on viety minimiin. Olemme säättäneet kaikki sähkölämmitykset pari astetta pienemmälle, Miia sanoo.

- Lattialämmitys on sammutettu olohuoneesta ja vessasta. Kylpyhuoneesta on lämmöt päällä. Se käy kalliimmaksi, jos vetää kylppäriin lämmityksen pois, sillä voi tulla kosteusvaurioita, Ari mainitsee.

Kaikessa ei isossa perheessä voi säästää, kun esimerkiksi likapyykkiä kertyy paljon.

- Pyykinpesu- ja astianpesukoneet syövät sähköä, vaikka ei ole varaa maksaa jäätäviä sähkölaskuja, Miia toteaa.

Lisäksi hänen Cafe Grillius-nimisen yrityksensä sähkölasku vie kassavirrasta ison siivun.

- Yrityksessä on pörssisähkö, ja laskut ovat nousseet kolmi- tai nelinkertaisiksi. Puhutaan tonneista. Yöaikaan pörssisähkö on halpaa, mutta grillilaitteet ovat päällä päivällä ja ne vievät paljon sähköä, Miia kertoo.

Ruusta on tingittävä

Liukset asuvat haja-asutusalueella, ja työmatkoihin sekä päivittäiseen asiointiin on pakko käyttää omaa autoa julkisen liikenteen puuttuessa lähes kokonaan.

- Maksa tässä nyt sähköt, ruoat ja vielä autojen polttoaineet siihen päälle. Miten tässä normityöläinen pärjää? Ei mitenkään, Miia huokaa.

Tilastokeskuksen mukaan elintarvikkeiden hinnat nousivat viime lokakuussa 15,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Jokapäiväisistä elintarvikkeis-

ta eniten ovat kallistuneet jauhot, kananmunat, kahvi ja voi. Jauhott kallistuivat peräti 46 prosenttia, muut reippaasti yli 30 prosenttia. Siipikarjan liha kallistui liki 28 prosenttia, naudanliha liki 24 prosenttia ja sianliha yli 23 prosenttia.

- Meillä kuluu ruokaa paljon, ja sitä pitää hakea usea kassi kerrallaan. Nyt pitää katsoa ruokakaupassa todellakin tarkkaan hintoja. Jauheliha hinta on noussut rajusti. Enää ei voi ostaa nautajauhelihaa vaan korkeintaan sika-nautaa. Täytyy pohtia kauppareissulla, että mistä voi tehdä salaattia, kun tomaatit ja kurkku ovat kallistuneet niin paljon. Ei voi syödä niin terveellisesti kuin haluaisi, Miia Lius harmittelee.

Perheessä koetetaan elää minimibudjetilla, ja tulot käytetään välttämättömiin kuluihin. Hintojen kallistuminen aiheuttaa vanhemmille huolta, sillä he haluavat turvata lapsille riittävän ja monipuolisen ruoan ja laadukkaat vaatteet.

- Päivittäistä ruokakaupassa käymistä täytyy vähentää, kun on säästettävä sähkölaskuja varten. Meillä on viisi lasta, ja he tarvitsevat jatkuvasti uusia vaatteita. Ulkovaatteiden hinnat ovat nousseet, niin kuin kaikki hinnat tässä maassa. Esimerkiksi top-

pavaatteet maksavat melkein sata euroa ja vedenpitävät hanskat 20 euroa pari, Miia kertoo.

Seitsemän vuotta yrittäjänä toimineena hän on nähnyt, miten hintojen nousu vaikuttaa suoma-

"Ennen maksettiin 5-6 senttiä kilowatilta ja nyt 33 senttiä."

Kodinkoneet ovat isossa perheessä kovalla käytöllä, joten sähköä kuluu.

laisten ostovoimaan.

- Tukusta kun tilaat tuotteita, niin joka tuotteen hinta on noussut. Väistämättä itsekkin on pitänyt nostaa grilliannosten hintoja. Tässä käy niin, että suomalaisen ostovoima loppuu, kun ei ole varaa ostaa. Hintoja joutuu nostamaan ruoalle. Ei ole vaihtoehtoja. Tämä homma ei toimi. Kyllä hallitus pitäisi vaihtaa, Miia tuumii.

Hätä on suuri

Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön arvion mukaan Suomessa elää köyhydessä noin 130 000 lasta, mikä on noin 30 000 enemmän kuin ennen hintojen nousua. Tilanne hirvittää Miia-äitiä.

- Olen miettinyt, että jo ennestään tiukoilla olevat perheet elävät vieläkin tiukemmalla. Mihin tämä johtaa? Suomalaiset eivät enää pärjää. Ahdistus on jokaisella, ja se näkyy pahoinvointina vanhemmilla ja lapsilla, kun rahat eivät riitä kaikkeen.

Suomi käytti viime vuonna 1,275 miljardia euroa kehitysyhteistyöhön, jonka määrärahat

ovat nousseet joka vuosi **Sanna Marinin** (sd) hallituskaudella. - Verorahoja syydetään ulkomaille, vaikka täällä kotimaassa ihmisillä olisi kova rahan tarve, Ari-isä ihmettelee.

Perheen äitikkään ei ole tyytyväinen siihen, mihin suomalaisten verovaroja käytetään.

- Kymmeniä vuosia on rahaa syydetty kehitysapuun. Niin pitkään kuin omassa maassa asiat ovat huonosti, ei laiteta rahaa muualle. Ei kukaan yksityisihminen ota lainaa ja lahjoita sitä pois. Nyt valtio ottaa lainaa ja antaa sen pois. Se raha ei taida päätyä oikeaan osoitteeseen eli lapsille, Miia sanoo.

Hänen omassa perheessään joudutaan elämään aiempaa niukemmin.

- Aiemmin on hankittu lapsille reilusti joululahjoja, mutta viime jouluna jouduttiin karsimaan lahjojen määrää. Arkea eletään nyt entistä köyhempänä.

Artikkeli on julkaistu Perussuomalainen-lehdessä 12/22.

TEKSTI JA KUVAT MIKA RINNE

Perheen Miia-äiti pyörittää omaa ruokagrillia.

Huoneiden ja lattian lämmitystä on säädetty pari astetta pienemmäksi.

Liuksen perhe asuu Uuraisilla Keski-Suomessa.

Sähkön säästämiseksi puita poltetaan paljon uunissa.

”Sähkön saanti ja hinta eivät voi olla enää pelkkien markkinavoimien varassa”

Suomalaisten kotitalouksien arki ei suju ilman sähköä, mutta monissa keskituloisissakin kotitalouksissa on tänä talvena saatu järkyttyä jopa yli tuhannen euron sähkölaskuista, eli hintojen nousu on monilla ylittänyt käytettävissä olevat tulot. Perussuomalaisten kansanedustaja Lulu Ranne vaatii sähkön hintaa pysyvästi alas ja moittii hallituksen sorvaamia kompensatiomalleja sekavaksi sillisalaatiksi.

Vaikka energian hinta on noussut vauhdikkaasti viime vuoden aikana lähes kaikkialla maailmassa, hintojen kehitys Suomessa on ollut omaa luokkaansa.

Isossa-Britanniassa lämmitysjärjestelmiä kauppaava BOXT selvitti viime vuoden lopussa, missä maissa sähkön hinta on noussut eniten maailmassa vuosina 2016–2021, eli siis ennen uusia hinnankorotuksia ja ennen Ukrainan sotaa.

Listaus on suomalaisen kuluttajan kannalta järjestyttävä: Kansainvälisen energijärjestön IEA-maiden välisessä vertailussa Suomi on sijoitettu toiseksi, ja huomioiden EU-maat Suomi on listan ykkönen.

Selvityksestä käy ilmi, että vuodesta 2016 lähtien suomalaisten sähkölasku on noussut keskimäärin noin kahdella viidesosalla eli 37 prosenttia. Sähkön hinta lähti nousuun jo loppukesällä 2021, kauan ennen Venäjän Ukrainassa aloittamaa sotaa.

Laki edellyttää kohtuuhintaisen sähkön tarjoamista

Perussuomalaiset on ollut ajoissa liikkeellä varoittaessaan sähkön hinnan räjähtämisestä käsiin, ja perussuomalaiset varoittikin energiakriisistä ensimmäisen kerran jo kesällä 2021.

- Linjasimme tuolloin, että kaikki reservit ja voimat pitää olla käytössä, kunnes tuotannossa on päästötöntä ja riittävän vakaata tuotantoa. Ei voida tehdä niin, että alas ajetaan toimivaa tuotantoa, jota myös elinkeinoelämä ja kansa tarvitsevat, perussuomalaisten kansanedustaja **Lulu Ranne** sanoo.

Viime elokuussa perussuomalaiset vaativat hallitusta ryhtymään kriisitoimiin, sähkön tuotannon maksimointia sekä kriisineuvotteluja energiateollisuuden kanssa. Perussuomalaiset

muistutti tuolloin, että Suomen sähkömarkkinalaki edellyttää kohtuuhintaisen sähkön tarjoamista kuluttajille.

Syyskuussa perussuomalaisten yhdessä kristillisdemokraattien ja Liike Nytin kanssa jättämä yhteinen välikysymys käsitteli energiamarkkinoiden toimintaa ja samalla myös sähkön hintaa.

Marinin hallitus liikkeellä taas liian myöhään

Pääministeri **Sanna Marinin** (sd) johtama hallitus heräsi vasta viime joulun alla – monien mielestä aivan liian myöhään – kuluttajien sähkölaskuuhinnankorotusta ilmoittaen valmistelevansa malleja sähkölaskujen kompensointiin.

Tammikuussa verohallinto ilmoitti mahdollisuudesta hakea väliaikaista sähkövähennystä verotuksessa, jonka suuruus on 60 prosenttia 2 000 euroa ylittävältä osalta, kuitenkin korkeintaan 2 400 euroa vakituista asuntoa kohden. Sähkövähennys olisi ensisijainen kompensatiomuoto. Jos kotitaloudelle ei kerry veroja pienien tulojen vuoksi riittävästi, Kelasta voi hakea sähkötukea, jossa kuitenkin on 400 euron omavastuu.

Parhaillaan hallitus valmistelee myös sähköhyvitystä, jonka on tarkoitus täydentää verottajan myöntämää sähkövähennystä ja Kelan maksamaa sähkötukea, eli hyvitys maksettaisiin niiden lisäksi.

Ranne pitää kompensatiomalleja sekavana sillisalaattina. Ranne myös huomauttaa, että malleissa on unohdettu kokonaan maatalousyrittäjät ja pienet yritykset.

- Kallis sähkö on valtava rasite koko kansantaloudelle täysin maksajasta riippumatta. Tuettavia tulee aivan liikaa, ja siksi rahaa menee älyttömästi. On järjestöä ajaa kuluttajat ahdinkoon ja velkaloukkoon ja sitten yrittää pelastella tuilla.

Lämmityskustannuksista on vaikea säästää tuntuvasti.

On puututtava sähkön hintaan

Ranne toistaa perussuomalaisten useaan kertaan esittämän vaatimuksen: on puututtava sähkön hintaan.

- Ei ole mitään järkeä siinä, että jos Pohjoismaissa ja Suomessa sähkö riittää ja olisi siksi edullista, mutta siitä on esimerkiksi Baltiassa, Saksassa, Benelux-maissa tai Ranskassa pula, meidän kauttamme sinne vietävän sähkön hinta nostaa meidänkin hintamme taivaisiin. Sähkön pitäisi olla kallista vain siellä, missä siitä on pula. Ei voi olla niin, että jonkun Baltian tai Saksan kalteimman, todella likaisen sähkön rajakustannus määrää meidän koko tuntimme hinnan.

Ranne toteaa, että keskeinen hintoja nostava tekijä on sähkömarkkinoiden hinnoittelumekanismi, jota lyhyellä tähtäimellä on muutettava.

- Kotimainen ja pohjoismainen puhdas sähkö on

Lulu Ranne pitää kompensatiomalleja sekavana sillisalaattina.

Sähkön lisäksi sähkönsiirron hinta on nousussa.

Monessa omakotitalossa on tänä talvena ollut kylmä.

myytävä kuluttajille kohtuuhinnalla, tarvittaessa pörssin ohi.

Ranne sanoo, että vaikka perussuomalaiset kannattaa markkinataloutta, sähköön täytyy vähitellen alkaa suhtautua kuin veteen. Sähkön saanti ja hinta eivät voi olla enää pelkästään markkinavoimien varassa.

- Pitkällä tähtäimellä Suomen on pyrittävä energiaomavarai-

"Kotimainen ja pohjoismainen puhdas sähkö on myytävä kuluttajille kohtuuhinnalla."

seksi niin, että Suomen tuotantoteho riittää kaikissa oloissa. Myös kotimainen tarjonta on nyt maksimoitava: turvetuotanto kuuluu Suomeen, joten turve on palautettava takaisin osaksi energiapalettia ja jokainen kynälle kykenevä megawatti, myös reservivoimat, on Suomessa saatava tuotantoon.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

Sähkökaupparamallia on muutettava

Sähkön hintaa on saatava alas

Vaikka talvi on ollut leuto, monien sähkölaskut ovat jo nyt täysin kohtuuttomia. Perussuomalaiset vaativat, että kotimainen ja pohjoismainen puhdas sähkö on myytävä kuluttajille kohtuuhinnalla. – Sähkön hinnoittelu ei ole luonnon laki, vaan sitä voidaan muuttaa.

SÄHKÖN hinta on ajanut kotitaloudet ahtaalle. Vaikka talvi on ollut edellistä leudompi, ovat monien kotitalouksien sähkölaskut olleet moninkertaisia viime vuosiin verrattuna.

Tänä vuonna kansalaisille tulevat sähkötuki ja sähkövähennys, mutta ne jättävät ulkopuolelleen suuren joukon ihmisiä, jotka eivät saa mitään apua huimien sähkölaskujen maksamiseen.

- Arvonlisäveron alennus koskee kaikkia mutta ei juuri laske hintaa. Sähkön hinta on yksinkertaisesti saatava alas. Mikään tukipaketti, varsinkin näin heikon julkisen talouden maassa, ei asiaa yksinään korjaa, perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** muistuttaa.

- Jotkut väittävät edelleen, että markkinoita ei saa sörkiä. Tilanne pitäisi vain hyväksyä. Näin ei ole. Sähköpörssijärjestelmä nimenomaan ei toimi markkinatalouden ehdoilla. Sähkökaupparamallia on muutettava, samoin päästökaupparjestelmää – jota olemme esittäneet väliaikaisesti kokonaan tauolle.

Sähkön tuottajat käärivät huimia voittoja

Kaksi vuotta sitten ydin-, vesi- ja tuulivoimalla tehdyn sähkön tuotantokustannus sähkön tekijälle oli muutama sentti.

- Loppukäyttäjä osti sähköä katteen ja verojen jälkeen esimerkiksi kuudella sentillä. Näin tuotetun sähkön todellinen tuotantokustannus on edelleen muutama sentti, mutta nyt sitä myydään jopa 50 sentillä. Hinta on kymmenkertaistunut, vaikka tuotantokustannus ei ole käytännössä muuttunut. Samaan aikaan osa sähkön tuottajista tekee satumaisia voittoja. Jos tämä ei ole epäkohta, mikä sitten on? Purra kysyy.

- Sähkön hinta määräytyy kalleimman energiamuodon mukaan. Sähkömarkkinoilla osto- ja myyntitarjoukset eivät kohtaa markkinaehtoisesti, vaan kaikki myyjät saavat tiettyssä

hetkessä saman hinnan.

Purra huomauttaa, että Suomessa riippuu voimakkaasti sääoloista, mikä hinta on.

- Jos tuulee paljon, on ylituotantoa ja sähkö voi olla käytännössä ilmaista. Liian halpa sähkö työntää markkinoilta pois muita tuotantomuotoja, jotka eivät kykene kilpailemaan niin alhaisilla hinnoilla. Mutta juuri näitä tuotantomuotoja tarvitaan, kun ei tuule tai paista. Kun ei tuule, sähkön hinta nousee kovaksi, ja mitä enemmän on alituotantoa ja pulaa, sitä kovemaksi.

Laki edellyttää kohtuuhintaisen sähkön tarjoamista

Purra huomauttaa, että sähkön hintaan vaikuttaa vahvasti sähkömarkkinoiden ongelmallinen rakenne.

- Nykymalli on nimenomaan luotu vihreän siirtymän nimissä tukemaan uusia energiamuotoja, mutta käytännössä tämän seurauksena on, että sähköyhtiöt nettoavat yhä suurempia voittoja ja kuluttaja maksaa itsensä kipeäksi. Mitä enemmän sähköstä on pulaa, sitä enemmän mukaan tulee hyvin kallista sähköä, ja se tekee osalle tuottajista valtavat katteet. Tämän takia sähkö on oikeasti niin kallista.

Suomalainen sähkö on jo yli 80-prosenttisesti päästötöntä. Se ei kuitenkaan näy kuluttajan maksamassa hinnassa.

Purra huomauttaa, että Suomen sähkömarkkinalaki kuitenkin edellyttää kohtuuhintaisen sähkön tarjoamista kuluttajille.

- Ei kai ole kyseessä todella kuollut kirjain? Kotimainen ja pohjoismainen puhdas sähkö on myytävä kuluttajille kohtuuhinnalla. Sähkön hinnoittelu ei ole luonnon laki, vaan sitä voidaan muuttaa.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

"Tänne alettiin rakentamaan maanteitä ja räjäyttelemään kallioita."

- Ärsyttää, kun voimalat rakennettiin niin lähelle kotiani, Julia Vesiaho sanoo.

Tuulivoimalat pilasivat maalaisidyllin Saarijärvellä

"Hirveä humina kuuluu sisälle asti"

Saarijärveläinen Julia Vesiaho osti itselleen omakotitalon muuttaakseen maaseudun rauhaan. Pitkäaikaisesta unelmasta tuli painajainen, kun alle kilometrin päähän nousi meluava tuulivoimala.

Saarijärveläinen **Julia Vesiaho** osti omakotitalon pari vuotta sitten. Talo sijaitsee Soidinmäen alueella noin 20 kilometrin päässä Saarijärven kaupungin keskustasta.

- Ostin talon, että pääsen luonnon rauhaan ja kulkemaan luonnossa koirieni kanssa. Teen polttopuut itse ja lämmitän varaavaa takkaa, Vesiaho sanoo.

Lähihoitajaksi opiskeleva Vesiaho aloitti talossaan mittavat remontit.

- Listojen asennus, sähkötyöt ja kalustaminen ovat vielä kesken. Itse olen suunnitellut sisustamista.

Rauha järkkyy yllättäen

Viime vuonna luonnon rauha särkyi sirpaleiksi kuin lattialle tippunut vesilasi.

- Tänne alettiin rakentamaan maanteitä ja räjäyttelemään kallioita. Jäin kerran päiväksi kotiin mottiin ja en päässyt töihin. Syytä oli se, että tie oli suljettu etukäteen ilmoittamatta. Räjäytelystä ei ilmoitettu etukäteen ja säikähdin niitä, Vesiaho muistelee.

Viime syksynä Saarijärven Soidinmäkeen pystytettiin yhteensä seitsemän tuulivoimalaa. Niiden lapakorkeus on peräti 220 metriä.

Lähin tuulivoimala sijaitsee noin 800 metrin päässä Vesiahon talosta. Toinen voimala on suurin piirtein saman matkan pääs-

sä talosta.

- Molemmat voimalat näkyvät talon pihalle ja myös ikkunasta. Ärsyttää, kun voimalat rakennettiin niin lähelle kotiani. Tuulivoimaloiden ääni kuuluu voimakkaasti pihalle ja joskus iltaisin myös talon sisälle asti, Vesiaho harmittelee.

Ääni häiritsee normaalielämää

Megatuuli Oy aloitti Soidinmäen tuulivoimala-alueen suunnittelun jo vuonna 2011. Nykyisin alueen omistaa Tuulivoimayhtiö Pohjoistuuli ja vähemmistöosakkaana Enerse-konserniin kuuluva Megatuuli.

Voimaloiden käynnistämisen jälkeen myös muut Soidinmäen alueen asukkaat ovat kärsineet meluhaitoista.

Voimaloista noin kilometrin päässä on kymmenkunta asuinrakennusta. Niiden asukkaat kuvailevat meluhaittaa tasaiseksi ja häiritseväksi suihkukoneen ääneksi.

- Tuulivoimalat alkoivat pyörimään viime marraskuussa. Ne aiheuttavat meluhaittaa. Se on hirveä humina tai suihkukoneen ääni, joka kantautuu talon sisälle asti, **Pirkko Hänninen** kertoo.

- Talostani alle kahden kilometrin päässä on kaksi voimalaa. Niiden melu kuuluu sisälle asti niin, että perunat pyörivät lautaselä. Ei kuulu linnunlaulua, kun ne voimalat pyörivät täysillä, **Pasi**

Paikalliset asukkaat järjestivät alkuvuodesta hätäkokouksen Pasi Kivimäen kodissa.

Kivimäki sanoo.

- Rahan kiilto silmissä tämäkin hanke on hyväksytty. Koko luonto on pilattu. Olen käynyt ajelemaisissa tuulivoimaloiden alueella. Voimalat tulevat niin lähelle kotipaikkaa, **Arja Hänninen** harmittelee.

Valituksia ei kuunneltu

Paikalliset asukkaat järjestivät alkuvuodesta hätäkokouksen Pasi Kivimäen kodissa.

Paikalla olivat keskustelemassa myös Saarijärven perussuomalaiset kuntapoliitikot **Kari Salokivi**, **Harri Tollola** ja **Jouni Vuori**. Kolmikko ei ole ollut päättämässä Soidinmäen tuulivoimala-alueesta, mutta he ovat auttaneet paikallisia selvittämään hankkeen liittyviä asioita.

Saarijärven kaupunginvaltuusto hyväksyi Soidinmäen alueen yleiskaavan vuonna 2015. Kaava

sai lainvoiman valitusprosessin jälkeen vuonna 2016.

- On tehty valitus ja vastustettu tuulivoimaloita alusta alkaen. Vastustajia ei kuunneltu. Myllykomitea kumosi, että ei olisi mitään haittoja tai korkeintaan minimaalisia, Kivimäki sanoo.

Voimaloiden arvioidaan toimivan noin 15 vuotta. Esimerkiksi voimaloiden purku- ja maisemointityöt saattavat maksaa paljon.

- Tuulivoimalahankkeita valmistellaan pimenossa. Yleinen käytäntö on, että ensimmäinen tiedotustilaisuus kuntalaisille järjestetään vasta sitten, kun kaavotussopimus on solmittu ja kaavotus käynnistetty, Salokivi kertoo.

- Huonosti valmisteltuja tuulivoimalahankkeita hyväksytään poliittisin päätöksin. Hankkeet eivät huomioi lähiasukkaiden mielipiteitä ja meluhaittoja. Suomeen tarvitaan tuulivoimalaki, ja

Soidinmäessä on rakennettu voimaloita liian lähelle toisiaan.

"Lähin tuulivoimala sijaitsee noin 800 metrin päässä Vesiahon talosta."

Mika Rinne, Harri Tollola ja Pasi Kivimäki neuvonpidossa.

siinä tulee olla ajantasaiset tiedot tuulivoimamelusta, Tollola vaatii.

Isompia voimaloita luvassa

Meluasiantuntijan, diplomi-insinööri **Hannu Nykäsen** mukaan Soidinmäen tuulivoimaloiden rakentamisen suunnittelussa on tapahtunut olennaisia virheitä.

- Sen mahdollistaa puute meluohjeissa. Voimaloiden välisiä etäisyyksiä ei nykyohjeistuksen mukaan tarvitse ottaa lainkaan huomioon melumallinnuksessa. Soidinmäessä on rakennettu voimaloita liian lähelle toisiaan. Muun muassa tästä syystä melumallinnus antaa täysin virheellisen kuvan melun todellisesta häiritsevyydestä, Nykänen selvittää.

Suomessa on rakennettu entistä isompia voimaloita ja lisää todella suuria voimaloita suunnitellaan. Nykäsen mukaan torni-

en välien etäisyyden pitäisi olla olennaisesti suuremmat eli vähintään kahdeksan kertaa roottorin halkaisija.

- Häiritseviä ääniä ovat tuulivoimaloiden aiheuttamat infraäänit, jotka pitäisi ottaa huomioon. Infraääni menee rakennuksen sisään. Se on voimakasta vielä kilometrien päässä. Tätä ei säädellä Suomessa. Siitä tulee vielä kansanterveydellinen iso ongelma. Voimalat on suunniteltu liian pienelle alueelle. Asiaan pitäisi puuttua pian, Nykänen vaatii.

Lisäksi hän pitää olennaisena vaatia Soidinmäen tuulivoimala-alueelle ympäristölupa jälkikäteen.

- Silloin lupaprosessissa tuulivoimatoimija joutuisi tekemään uuden ja asiallisen melumallinnuksen. Ympäristöluvassa voitaisiin määritellä voimaloille toimintarajoitukset esimerkiksi haitallisimpien tuulen suuntien

Julia osti talon päästäkseen luonnon rauhaan koiriensä kanssa.

ja voimakkuuksien esiintyessä. Lisäksi luvassa tulisi määritellä tuulivoimatoimijan kustannuksellaan teettämät puolueettoman tahon tekemään asialliset melumittaukset, Nykänen katsoo.

Kiinteistöjen arvo laskee

Soidinmäen alueen asukkaat haluavat korvausta tuulivoimaloiden aiheuttamista haitoista.

- Joku korvaus pitäisi saada kiinteistön arvon laskusta. Pelkkä lippalakki ei riitä. Hallinto-oikeuteen asti valitettiin, mutta kun voimalat eivät pyörineet, niin eipä sitä meluakaan synny, Kivimäki huomauttaa.

- Tämä alentaa kiinteistöjen arvoa. Kuka haluaisi muuttaa asu-

maan valtaviin voimaloiden juu- relle? Arja Hänninen kysyy.

- Kaava ei ollut selkeä, eikä peli ollut reilua tiedotuksen osalta. Minun mailleini tuulivoimaloita ei tule. Hirveä meteli niistä lähtee, eikä kuule koiran haukkua metsästyksessä, **Jaakko Lehtonen** toteaa.

Soidinmäen taloalan remontoiva Julia Vesiaho varoittaa maaseudun rauhaan haikailevia.

- Maalle muuttoa suunnittelevien kannattaa etukäteen selvittää, onko lähistölle suunnitteilla tuulivoimaloita. Itse en nyt mainaa muuttaa pois voimaloiden takia, Vesiaho sanoo.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT MIKA RINNE JA LEHTIKUVA

”Hirvittää nähdä, kun ihmisiltä menee kaikki”

Maataloilla kamppaillaan nousevien kustannusten ja kannattavuuden kanssa. Oman mausteensa soppaan tuo hallituksen kiilusilmäinen ilmastopolitiikka, joka syyllistää maataloustuottajia ja suomalaista ruuantuotantoa.

Maa- ja metsätalousyrittäjänä sekä lomittajana työskentelevä **Jonna Viitala** tietää maataloustuottajien uupumuksen pitkäkestoisissa kustannuskriiseissä.

Viitala hoitaa sukunsa lihakarjatilaa Nivalassa Pohjois-Pohjanmaalla.

Otin Kuuselan tilan omiin nimiini vuonna 2014. Neljännessä sukupolvessa olen tilan omistaja, Viitala sanoo.

Hänen vanhempansa asuvat tilan päärakennuksen toisessa päädyssä. Viitala itse asuu tyttärensä kanssa talon toisen päädyn asunnossa. Jonnan miesystävällä on lypsykarjatilaa tämän veljen kanssa.

Tilalla on noin 80 hiehoa, kaksi hevosta ja kaksi kissaa. Tilalla tarvitaan polttoainetta, lannoitteita ja sähköä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut Viitalan tarvitsemien tuotteiden hintaa suuresti.

Kasvatun hiehoja lihaksi ja käyn lomittamassa, jotta saan myös itselleni omaa käyttörahaa. Vasikan hinta on korkea ja kulut suuret. Siitä ei ole varaa ottaa palkkaa. Firman pyörittämiseen menee kaikki maatilatalouden tulot. Se on elämäntapa, Viitala kertoo.

Hinnat markka-ajassa

Viitala tekee maatalouslomittajan työtä vakituksena kunnalle.

Toukokuun puolestavälisestä jään pääosin lomittajan toista pois, mutta joitakin keikkoja käyn tekemässä. Omissa pelloissa olen lokakuulle asti. Se on rehuntekoa, jotta pärjätään talven yli. Viime vuonna jouduin nipistämään apulantojen hankinnassa, koska ne ovat niin kalliita, Viitala selvittää.

Hän paheksuu sitä, että valtio myi aikanaan suomalainen lannoiteteollisuuden ulkomaiseen omistukseen.

Miksi Kemira piti myydä? Nyt rahat menevät Norjaan. Suomea kun myydään ulkomaille, niin meiltä menee määräysvalta. Kuuselan tilalla muistellaan, miten markka-aikaan sonnista sai keskimäärin 30 000 markkaa.

Nyt hyvästä sonnista saa 2 000 euroa, jolla ei saa hankittua mitään tilalla tarvittavaa työkonetta. Vanhemmat ostivat puimurin vuonna 1985, joka maksettiin talon kanssa kolmessa kesässä.

Nykyisin niitä ei saisi maksettua kymmenessä vuodessa, Viitala päivittelee hintoja.

Tilan navetta on rakennettu

”Olen nähnyt uusia navetoita, konkursseja ja loppuunpalamista.”

”Ilman tukia ei pärjää.”

vuonna 1992, ja uusin käytössä oleva traktori on vuodelta 1989. Vanha se traktori on, mutta saan ainakin itse korjattua sitä. Tuottajien hinnat jäivät markka-aikaan, mutta kulut ovat nousseet rajusti, Viitala toteaa.

Jaksaminen koetuksella

Viitalan kanssa sama kustannuskriisi koettelee myös muita maataloustuottajia. He ovat sinitelleet ja käyttäneet taloudelliset puskurit viime tippaan.

Maatalouden kannattavuuskriisi pitää ratkaista Viitalan mielestä elintarvikemarkkinoilla.

Nyt kaupoilla on niin sanottu monopoliasema ja viljelijälle ei tule tarpeeksi rahaa. Ilman tukia ei kuitenkaan pärjää. Tuotot ovat noin puolet tilan tuloista. Se hinta pitäisi saada markkinoilta. Ratkaisua voisi lähteä hake-

maan kauppaketjujen omien tuotemerkkien eli ”private label”-tuotteiden rajoittamisella, hän sanoo.

Osa tuottajista on painunut kannattavuusongelmien kanssa jo vuodesta 2014, jolloin Venäjä valtasi Krimin. EU määräsi Venäjälle pakotteita, ja Venäjä puolestaan vastasi kieltämällä ruoan tuonnin EU:sta. Tämä teki ison loven suomalaisten tuottajien tuloihin, kun tuottajahinnat laskivat viennin pysähtyessä.

Monen ruoantuottajan jaksaminen on koetuksella.

Olen nähnyt uusia navetoita, konkursseja ja loppuun palamista. Tilojen ihmiset ovat väsyneitä kustannuspaineiden takia. Liian monella on myös pelkona epäonnistumisen häpeä. Hirvittää nähdä, että tilalla on kulussit kunnossa, mutta sitten meneekin kaikki. Lisäksi tiloilla joudutaan ole-

maan maalitauluina maanviljelyä syyllistävissä ilmastokeskustelussa. Lomittajana joutuu ottamaan tilan asioita mielen päälle. Monilla on korkea kynnyks avun pyytämiseen, Viitala kertoo.

Myös byrokratiaa on paljon.

Sitä on joka paikassa. Esimerkiksi kompostin tarkastajan virka on aivan turha. Mikäli tukiha-

Vahvasti mukana kuntapolitiikassa

37-vuotias Viitala osallistuu Nivalassa kuntapolitiikkaan perussuomalaisten joukossa.

Veljeni pyysi ehdokkaaksi, ja tulimme valituksi viime kunnavaaleissa. Tuplasimme silloin perussuomalaisten paikkamäärän

kahdeksaan, Viitala iloitsee.

Hän on saanut osakseen kiitosta, mutta myös arvostelua lähtiesään mukaan perussuomalaisiin.

Vastaan tullee henkilöitä, jotka ovat tulleet kritiikkiä, mutta miksi maataloustuottajien pitäisi olla kepulaisia? Ei eletä enää keskiaikaa.

Meillä on mahtava perussuomalaisten porukka. Toiminta ei ole tiukkapipoista. Äänestetään asioista kukin oman mielipiteen mukaan. Kepussa on hiljaisinta, koska siellä on äänestämässä ryhmäkuri, Viitala kertoo.

Lomittajista pulaa

Viitala käy lomittamassa pääsääntöisesti Nivalassa, jossa on paljon maataloita.

Minulla on vakiotilat, joissa käyn auttamassa. Käytännössä Toholammun kaupunki on työn-

Jonna hoitaa sukunsa lihakarjatilaa Nivalassa Pohjois-Pohjanmaalla.

- Maataloilla pitäisi olla työntekijöitä, jotka voisivat auttaa tuottajia jaksamisessa, Jonna sanoo.

antajani. Kyseessä on Suomen suurin lomitusyksikkö, mutta lomittajista on pulaa, Viitala kertoo. Hänen mielestään työttömiä ja nuoria voisi tukea, että he lähtisivät maataloille töihin.

Maataloilla pitäisi olla työntekijöitä, jotka voisivat auttaa tuottajia jaksamisessa. Erityisesti kun Suomeen tullaan EU:n ulkopuolelta, niin pitäisi olla töitä, eikä jättäydyt veronmaksajien elätettäväksi, Viitala tuumii.

Viitalan työpäivä alkaa aamuvarhaisella.

Herään aamulla kello neljä ja hoidan omissa navetassa hiehot. Puoli kuuden aikaan lähdän lomittamaan toiselle tilalle.

Kotiin Viitala palaa syömään aamupalaa kello yhdeksän ja kymmenen väliin. Joskus voi mennä puolille päivillekin yllättävien tilanteiden takia.

Iltapäivällä lähdän lomittamaan uudestaan. Ilta vapaa alkaa seitsemältä, ja vietän illan tyttärensä kanssa.

Jonnan vanhemmat asuvat tilan päärakennuksen toisessa päädyssä.

”Nyt kaupoilla on monopoliasema, eikä viljelijälle tule tarpeeksi rahaa.”

Diesel maksaa jo enemmän kuin bensiini.

Vanhalla Volvolla liikkuva naisyrittäjä:

Hallitus rankaisee dieselautoilijoita

Diesilvero luotiin aikoinaan kompensoimaan polttoaineen halvempaa hintaa, mutta nykyisin eroa ei ole. Käyttövoimavero suorastaan syrjii dieseliä nykyhinnoilla, koska se maksaa enemmän kuin bensa.

Liikkuvaa parturi-kampaa-mopalvelua tarjoava **Virpi Salminen** on tullut tankkaamaan autoaan Uuraisten kylän keskustan tankkauspisteelle.

Tankkaushetkellä 95-bensan litrahinta on 2,069 euroa, 98-bensan 2,169 euroa ja dieselin 2,219 euroa litralta.

Tällä kertaa Salmisen 18-vuotiaan, kartanomallisen Volvon tankkiin uppoaa noin 36 litraa dieseliä, joka maksaa 80 euroa.

- Kyllä dieselin hinta on suoraan sanottuna perseestä. Järjestään dieselin hinta on bensaa kalliimpaa, Salminen tuhahtaa.

Toiminimiyrittäjä Salminen tekee koti- ja laitoskäyntejä Uuraisilla, Äänekoskella ja Saarijärvelä Keski-Suomessa.

- Paljon kun tekee pyörien päällä töitä ja käy asiakkaiden luona kotona, niin kyllä sitä polttoainetta kuluu. Polttoainekulujen lisäksi tulevat myös muut kohonneet hinnat, Salminen huomauttaa.

Kohtuuttoman kova diesilvero

Autoalan Tiedotuskeskuksen mukaan autojen polttoaineiden

verotus on Suomessa kansainvälisesti vertaillen korkealla tasolla.

Sanna Marinin (sd) hallitukselle diesilvero eli käyttövoimavero on tuonut rahaa valtion kassaan.

Diesilvero luotiin aikoinaan kompensoimaan polttoaineen halvempaa hintaa, mutta nykyisin eroa ei ole. Käyttövoimavero suorastaan syrjii dieseliä nykyhinnoilla, koska diesel maksaa enemmän kuin bensa.

- Minulla diesilvero on vuodessa yli 700 euroa, ja se on kohtuuton määrä. Kyllä diesilvero pitäisi saada pois, koska sille ei ole enää mitään perustetta, Salminen huomauttaa.

Hän ei laskuta asiakkailtaan erikseen matkakuluja, mutta hintoja on pitänyt nostaa vähän ylemmäksi. Polttoainekulujen lisääminen asiakshintoihin ei ole kovin pitkälle mahdollista.

- Joitakin hintoja voi nostaa, mutta mikäli niitä alkaa kympeillä korottamaan, niin asiakkaat alkavat karisemaan pois, Salminen kertoo.

Ölji-yhtiöt tankkoavat voittoa

Ruokaa ja muita tarvikkeita kuljetetaan Suomessa pyörin päällä.

Uuraisilla perussuomalaisena

Virpin mielestä diesilvero ei ole perusteita.

"Jos polttoaine maksaa niin paljon, ettei kannata lähteä töihin, ei se hyvältä kuulosta."

Virpi Salmisen tarvitsee autoa työssään.

kuntapoliitikkona toimiva Salmisen tietää, että dieselin hinta nauttii yritysten kannattavuutta.

- Kyllä se rokotaa paljon yrittäjiä, joilla on monta autoa. Eräs yrittäjä joutui laittamaan yhdeksästä autosta kolme seisomaan kalliin dieselin takia.

- Minusta ei ainoastaan Ukrainan sota voi tehdä tällaista tilannetta, kun öljy- ja sähköyhtiöt tahkoavat voittoa. Tämä on semmoista kartellin pyörittämistä, Salminen tuumii.

Palvelujen keskittäminen lisää auton tarvetta

Omalla kohdallaan Salminen

arvioi, että hän pärjää elämällä suu säkkiä myöten. Salmisen mielestä nykyhallitus on unohtanut tavallisen, työtä tekevän kansalaisen arjen.

- Olen yksineläjä ja pystyn siten kattamaan kuluni. Tunnen kuitenkin lapsiperheitä, joissa taloustilanne on surkea kohonneiden kustannusten takia. Autolla pitää ajaa töihin ja lapset viedä harrastuksiin.

- Myös terveydenhuollon keskittämisen vuoksi jätetään palvelujen hakijalla pitää olla aina pyörät alla. Osalla suo-

malaisista menee hyvin, mutta suurin osa kansasta kurjistuu, Salminen selvittää.

Kaikki eivät voi asua kasvukeskuksissa

"Oikeasti pitäisi tehdä työ kannattavaksi."

Salminen muistuttaa, että kaikki suomalaiset eivät voi pakkautua kasvukeskuksiin.

- Eivät siellä kaikki halua asua, vaikka se on jo todella kallista käydä töissä täällä.

sivummasta. Yleensä perheessä pitää olla kaksi autoa, koska ei sitä muuten täältä kuljeta töissä,

opiskelemissa tai harrastuksissa, Salminen muistuttaa.

Hän tai kotisiivouksia tekevät firmat eivät pysty tekemään töitään kulkemalla linja-autolla, joihin kulkee harvakseltaan jos olenkaan.

- Oikeasti pitäisi tehdä työ kannattavaksi. Jos ihmiset alkavat laskemaan, että polttoaine maksaa niin paljon, ettei kannata lähteä töihin, niin ei se hyvältä kuulosta, Salminen herättelee.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT LEHTIKUVA JA MIKA RINNE

Perussuomalaiset haluavat laskea liikkumisen hintaa

Diesilverosta on luovuttava

Toisin kuin monissa muissa Euroopan maissa, joissa polttoaineiden veroja on laskettu hinnannousun seurauksena, on Suomen hallitus korottanut veroja entisestään. Tilanteesta kärsivät sekä kotitaloudet ja teollisuus että kuljetusala.

Suomi on pitkien etäisyyksien maa ja siten riippuvainen maantiekuljetuksista. Kuljetusalan ahdinko ja kustannusten nousu johtaa väistämättä dominoefektiin, joka sekä kurjistaa kotitalouksien tilannetta että heikentää kotimaisten yritysten kilpailukykyä kuljetushintojen siirtymässä asiakkaiden maksettavaksi.

- Polttoaineiden veronkorotukset ja jakeluvelvoitteen nostot on

peruttava pysyvästi, sanoo perussuomalaisten kansanedustaja **Sanna Antikainen**.

Kuljetusalan kannattavuus vaakalaudalla

Polttoaineiden raju hinnannousu on kurjistanut sekä suomalaisia kotitalouksia että kuljetusala. Dieselin hinta on noussut vuodessa jopa 45 prosenttia, mikä vaikuttaa etenkin pääasiassa die-

seliä käyttävän kuljetusalan kustannuksiin.

Dieselien hintaan vaikuttaa myös jakeluvelvoite, jota laskettiin vuosiksi 2022 ja 2023, mutta lasku on vain väliaikainen, joten uusia korotuksia on todennäköisesti tulossa, varsinkin jos vihervasemmistohallitus jatkaa myös vuoden 2023 vaalien jälkeen vallassa.

- Monien yritysten ja kotitalouksien taloudellinen tilanne on jo kipurajalla, mutta hallitus ei kuitenkaan suostu luopumaan veronkorotuksista tai jakeluvelvoitteen nostosta. Sekä kuljetusalan että työssäkäynnin kannattavuus ovat vaakalaudalla polttoainekustannusten noustessa, Antikainen varoittaa.

Duunarille jää entistä vähemmän käteen

Antikainen sanoo, että jakeluvelvoitteen nosto on pelkkää byrokraattista viherpesua, joka ei

hyödytä ketään, toisin kuin parafiinisen dieselin verotuki.

- Paraafiinisen dieselin verotuksen lopettamista perusteltiin uusien dieselmoottoreiden alemmilla päästöillä, mutta Suomen autonkanta on edelleen yksi Euroopan vanhimmista, joten verotuen lopettaminen on siinäkin mielessä järjetöntä.

- Useimmilla suomalaisilla ei ole varaa ostaa kymmeniätuhansia euroja maksavaa uutta autoa, ja nyt hallitus aikoo korottaa työmatkoista aiheutuvia kustannuksia entisestään, joten tavalliselle duunarille jää käteen entistä vähemmän, Antikainen moittii.

Veronalennukset lisäävät ostovoimaa

Perussuomalaiset on ehdottanut dieselin käyttövoimaveron poistoa.

- Kyseinen vero ei ole järkevä dieselien nykyhinnoilla. Sen pois-

tolla olisi selvä vaikutuksensa myös kuluttajahintoihin. Verotuksen keventäminen tätä kautta olisi teko myös suomalaisen työn puolesta, sanoo perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra**.

Veronalennukset lisäävät yritysten kilpailukykyä ja kuluttajien ostovoimaa. Nämä luovat lisää verotuloja.

- Kun ihmisille jää enemmän käyttövaraa, he ostavat enemmän hyödykkeitä ja palveluita. Tästä seuraa, että yritykset voivat paremmin ja investoinnit sekä työllisyys kasvavat. Nämä asiat luovat lisää verotuloja dynaamisina vaikutuksina. Vasemmistopropagandassa nämä vaikutukset usein unohtuvat mainita, perussuomalaiset huomauttavat.

Hallitus kehottaa kiristämään vyötä

Lisäksi valtion pitäisi luopua väliaikaisesti niin sanotusta bio-

polttoaineiden jakeluvelvoitteesta kokonaan. Suomi loistaa biopolttoaineiden jakeluvaatimuksissa omassa luokassaan eli muiden maiden edellä. Varaa on todellakin peruuttava.

- Pelkästään veroalella ja jakeluvelvoitteen poistolla voidaan polttoainehintoja laskea kymmeniä senttejä litralta. Halua ei vain tunnu olevan. Hallitus kehottaa kiristämään vyötä. Vain silloin, kun perussuomalaiset ehdottaa toimia kansalaisten arjen helpottamiseksi, hallitus valittelee rahapulaa.

- On lisäksi muistettava, ettei hallitus ole vieläkään lopullisesti luopunut tavoitteistaan tuoda liikenteeseen merkittäviä lisärasitteita tulevaisuudessa polttoaineiden päästökaupan, kilometriveron ja ruuhkamaksujen muodossa, Purra muistuttaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Työssäkäynnin kannattavuus on vaakalaudalla polttoainekustannusten noustessa.

Tiesitkö, että Suomi on ottanut
turvapaikanhakijoita jopa Ranskasta?

”Sinisilmäisen maahanmuutto- politiikan on loputtava”

Perussuomalaisten kansanedustaja Mari Rantanen on huolestunut Suomen maahanmuuttopolitiikasta, jota varsinkin Sanna Marinin hallituskaudella on systemaattisesti neljän vuoden aikana nakerrettu. Rantanen varoittaa, että kevään eduskuntavaaleissa alkavat olla käsillä viimeiset hetket suunnan muuttamiseksi, jos haluaa vielä pitää kiinni Suomen hyvinvoinnista, taloudesta ja kulttuurista.

Kansanedustaja **Mari Rantasen** mielestä Suomen maahanmuuttopolitiikassa on pielessä kaikki. Suomessa harjoitettu maahanmuuttopolitiikka oli jo ennestäänkin Pohjois-Euroopan liberaaleimpia, ja ulkomaalaislakia on erityisesti neljän viimeksi kuluneen vuoden aikana nakerrettu niin humanitäärisen kuin työperäisenkin maahanmuuton osalta entisestään. Koko ulkomaalaislaki on **Sanna Marinin** hallituksen aikana ammuttu reikiä täyteen.

- Esimerkiksi viime vuonna ulkomaalaisia opiskelijoita haki Suomeen 60 000. Nyt arvioidaan, että hakijoita olisi puolet enemmän. Sen lisäksi, että Suomi tunnetaan maailman sosiaali- ja terveysasemana, lisäämme palveluihin vielä koko maailman koulun. Kyllä tässä ollaan menossa kovaa vauhtia päin seinää, Rantanen varoittaa.

Suomi houkuttaa elintasopakolaisia

Tällä hetkellä Suomeen saapuvista pakolaisista suurin osa tulee toki Ukrainasta. He kuitenkin pakenevat akuuttia kriisiä ja sotaa pääsääntöisesti lähialueille. Suurin osa ukrainalaisista on naisia ja lapsia. Mutta kun katsoo tilastoja Migrin sivuilta, vaikka viimeisten kuuden kuukauden ajalta niin ilmenee, että Suomi on erittäin houkutteleva kohde myös paremman elintason perässä tuleville maahanmuuttajille.

- Kuusi ensimmäistä ovat Irak, Afganistan, Venäjä, Somalia, Turkki ja Syyria, eli olemme erittäin houkutteleva kohde vuo-

desta toiseen edellä mainittujen maiden osalta. Viime vuonna turvapaikkoja näistä maista tulleille maahantulijoille myönnettiin reilu sata kuukaudessa, Rantanen kertoo.

Suomi haalii turvapaikanhakijoita vapaaehtoisesti

Julkisuudessa vähemmän esillä ollut tosiasia on myös se, että Suomi on kuluneen hallituskauden aikana osallistunut vapaaehtoiseen EU:n taakanjakomekanismeihin, joiden kautta se on ottanut Kreikasta, Maltalta ja Italiasta turvapaikanhakijoita täysin vapaaehtoisesti.

Viimeksi turvapaikanhakijaongelmansa kanssa kamppaileva Ranska kysyi, ottaisiko Suomi turvanpaikanhakijoita sieltäkin – ja Suomen vastaus oli tietenkin kyllä.

- Käytännössä asia on tällä hetkellä niin, että jos joku maa älyää kysyä Suomesta, että voitteko ottaa, niin Suomen vihervasemistolaisen hallituksen vastaus on kyllä, Rantanen moittii.

Euroopan sinisilmäinen Hölmölä

Edellä mainituista vapaaehtoisista taakanjakomekanismeista ei julkisuudessa ole paljon puhuttu. Rantanen arvelee syyksi sitä, että suomalaisten suuren enemmistön olisi vaikea hyväksyä sitä, että Suomi vielä erikseen haalii tänne turvapaikanhakijoita muista EU-maista, vaikka hakijoita riittää muutenkin eikä edes asiattomia henkilöitä tahdo saada käännetyksi.

- Suomi on liberaalin politiik-

Suomi houkuttelee tuloja erityisesti Irakista, Afganistanista, Venäjältä, Somaliasta, Turkista ja Syyriasta,

"Suomen ja suomalaisten edun edelle asettamisen pitäisi olla aivan jokaisen poliitikon johtotähti."

"Näissä vaaleissa ollaan Suomen kohtalonkysymysten äärellä."

kansa kanssa pulassa vielä tulevaisuudessa, jos ei nyt jo ole, niin taloudellisesti kuin myös ihan turvallisuuskysymyksenäkin. Ei tänne pitäisi käydä haalimassa ketään toisista EU-maista. Suomi on Euroopan sinisilmäinen Hölmölä, Rantanen tuhahtaa.

Humanitäärinen maahanmuutto lopetettava kokonaan

Tilanteen korjaaminen ei tässä vaiheessa ole enää helppoa. Aivan ensimmäisenä toimenpiteenä pitäisi Rantasen mielestä Suomen ulkomaalaislakia kiristää aivan kaikilta osiltaan, sekä humanitäärisen että työperäisen maahanmuuton osalta. Perussuomalaisten tavoitteena on, että humanitäärinen maahanmuutto lopetetaan Suomessa kokonaan.

- Jos katsotaan esimerkiksi Ruotsia, jossa on aivan valtavat ongelmat, joihin mekin olemme pitkälti matkalla, niin myös siellä kiristetään maahanmuuttopolitiikkaa tällä hetkellä. Tanska on aivan omassa sarjassaan, ja Norjakin on viime vuosina tiukentanut omaa maahanmuuttopolitiikkaansa. Suomi vain on tällainen Pohjolan hönö, joka ylläpitää täl-

laisia aivan valtavan liberaaleja ehtoja maahanmuuttopolitiikassaan – ja käy vielä itse haalimassa lisää porukkaa muualta, Rantanen ihmettelee.

Suomi kohtalon- kysymysten äärellä

Suomessa pitäisi tehdä täydellinen suunnanmuutos, jossa kaikessa politiikassa lähdetään siitä, mikä on Suomen ja suomalaisten etu. Humanitäärisestä maahanmuutosta tulisi luopua kokonaan, ja myös työperäisen maahan-

muuton kohdalla tulisi tehdä selkeitä kiristyksiä ehtoihin.

Perussuomalaiset ovat ehdottaneet esimerkiksi korkeampia tulorajoja, jolloin voidaan varmistua siitä, että maahan tulevat ihmiset tulevat palkallaan toimeen

eivätkä rasita julkista taloutta tulonsiirtojen kautta.

- Itse asiassa Suomen ja suomalaisten edun edelle asettamisen pitäisi olla aivan jokaisen poliitikon johtotähti, mutta syystä tai toisesta tämäkin hallitus on mistään välittämättä asettanut aina muut suomalaisten edulle, Rantanen toteaa.

- Nyt ollaan näissä vaaleissa pitkälti Suomen kohtalonkysymysten äärellä. Nyt jos koskaan

ihmisten tulisi äänestää perussuomalaisia ja viedä uurnille kaverinsakin. Nyt on kysymys siitä, haluaako pitää kiinni Suomen taloudesta ja hyvinvointiyhteiskunnasta, turvallisuudesta sekä suomalaisesta kulttuurista ja kielestä.

TEKSTI MIKA MÄNNISTÖ
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

Mari Rantasen mielestä Suomen ulkomaalaislakia pitää kiristää kaikilta osin.

Vastaanottokeskusten luukulla käy kuhina, eivätkä kaikki tulijat ole ukrainalaisia.

Kotouttamisesta kotiuttamiseen

Hyysäämisen on loputtava

Perussuomalaisten maahanmuuttopolitiittisessa ohjelmassa linjataan, että kotouttamispolitiikassa on luovuttava monikulttuurisista käytänteistä.

KAIKEN kotouttamisen lähtökoh-
tana on oltava kieleemme ja kult-
tuurimme omaksuminen sekä
työllistyminen. Vastuullinen val-
tiovalta ei tue sel-
laisten arvo- ja nor-
mijärjestelmien
vakiintumista Suomes-
sa, jotka ovat täysin
ristiriidassa suoma-
laisen elämänmuodon
kanssa.

**Painopisteenä
tulee olla
paluu-
muuttoon
valmistaminen.**

muslimeilta täytyy perussuomalaisten
mielestä edellyttää sulautumista val-
tavirtayhteiskuntaan eikä niin, että
Suomi alkaa islamisoitua. Suomessa

ei pidä tehdä kompro-
misseeja esimerkiksi nais-
ten, lasten tai eläinten
oikeuksissa suvaitsevai-
suuden nimissä.

Muslimien rinnak-
kaisyhteiskunnan muo-
dostumista ehkäistään

Perussuomalaiset katsoo, että
maahanmuuttajien oman kult-
tuurin ja kielen säilymisen on ol-
tava maahanmuuttajien itsensä
vastuulla. Julkisissa virastoissa,
kouluissa ja muissa vastaavissa ti-
loissa on lopetettava maahan-
muuttajien omilla kielillä järjes-
tettävät palvelut ja opetus.

Perussuomalaiset pitää suo-
malaisen kotouttamispoliti-
kan ”konkurssijulistuksena” sitä,
että esimerkiksi Kelasta on mah-
dollista saada palveluita arabi-
suomalaiset vaatiikin esimerkiksi
ilmaista tulkkipalveluiden tar-
joamisesta luopumista, jolloin
maahanmuuttajilta tulee alkaa
edellyttää edistymistä kielio-
noissa ja työllistymistä kohtuul-
lissa ajassa.

Humanitaaristen maahanmuut-
tajien kotouttamisessa pitää
Tanskan mallin mukaisesti olla
painopisteenä paluumuuttoon
valmistaminen. Perussuomalaiset
haluaa siis siirtää tämän ryhmän
kohdalla kotouttamisesta kotiut-
tamiseen.

Kuten muissa vanhoissa EU-
maissa, Suomessakin monet ko-
touttamisen ongelmat liittyvät
islamilaiseen kulttuuriin. Perus-
lähtökohdiltaan islamilainen tra-
ditio on ristiriidassa suomalaisen
kristillisen ja humanistisen perin-
nön kanssa. Suomeen muuttavilta

muun muassa siten, että oppilaitok-

sissa, työpaikoilla ja julkisissa tilois-

sa lopetetaan erivapauksien myöntä-

minen muslimille.

Humanitaarisen maahanmuuton tu-

loksena Suomessa asuu vuosi vuodel-

ta enemmän maahanmuuttajia, joiden

kiinnittyminen suomalaiseen yhteis-

kuntaan on olematonta. Näiltä ih-

misiltä puuttuu suomen kielen tai-

to ja koulutus, ja usein heillä ei ole

myöskään minkäänlaista työhisto-

riaa. Tämä kehitys on synnyttänyt

Suomeen tiettyjen kansalaisuuksi-

en rinnakkaisyhteiskuntia, joissa ele-

tään oman alkuperämaan elämänryt-

min mukaisesti.

Perussuomalaiset katsoo, että jul-

kisen vallan ei tule seurata tällaista

kehitystä toimitettomana, vaan sen on

kannustettava aktiivisesti vapaaeh-

toiseen maastamuuttoon integroitui-

shaluttomia maahanmuuttajia, joil-

la on voimassa oleva oleskelulupa.

Tanskassa on kehitetty ja Ruot-

sissa selvityksen alla taloudelli-

set tukimuodot, joilla integroitui-

miskyvyyttömiä maahanmuuttajien

paluumuuttoa pyritään vauhditta-

maan. Perussuomalaiset vaatii, että

Suomessa pitää tehdä selvitys poh-

joismaisista käytännöistä aktiivisen

vapaaehtoisen maastamuuton edistä-

miseksi ja saattaa ne omaan kansalli-

seen lainsäädäntöömme.

TEKSTI SUOMEN UUTiset

KUVA LEHTIKUVA

"Hallituksen lempilapsi inklusio ei yksinkertaisesti toimi"

Joukkopako peruskouluissa on alkanut

Opettajat irtisanoutuvat Suomen suurimmasta yläkoulusta Turussa levottomuuksien takia. Lähteneitä on jo kolmasosa. Sama peruskoulu on tullut tunnetuksi viime aikoina väkivallasta, huumekaupasta ja useista rikosilmoituksista. Vastaavia ongelmia ilmenee myös useissa muissa suomalaiskouluissa.

Opettajien mukaan levottomuudet lisääntyivät, kun erityisoppilaat siirrettiin samoihin tiloihin muiden oppilaiden kanssa pari vuotta sitten.

Inklusion ajatuksena onkin, että erityistä tukea tarvitsevia oppilaita ei eriytetä omiin luokkiinsa, vaan he opiskelevat muiden kanssa yleisellä luokalla. Erityisluokkien määrää on vähennetty **Sanna Marinin** hallituskaudella huomattavasti.

Hallituksen lempilapsi inklusio ei yksinkertaisesti toimi. Luokissa on nyt paljon erityistä tukea tarvitsevia lapsia, jotka eivät saa riittävää ohjausta, ja muiden oppilaiden oppiminen häiriintyy, kommentoi perussuomalaisten kansanedustaja **Ari Koponen**.

Koulutuspolitiikassa paljon korjattavaa

Inklusion poiston lisäksi hallituksella olisi Koposen mukaan paljon korjattavaa ja muutettavaa, kuten esimerkiksi liiallisen itseohjautuvuuden poisto, hankehuppan ja byrokratian keventäminen, haitalliseen maahanmuuttoon puuttuminen, selkeiden vähimmäisosaamisen kriteerei-

den luominen toisen luokan loppuun (luku- ja kirjoitustaidossa), opettajien auktoriteetin palautus ja heidän jaksamiseensa puuttuminen, perheiden vastuun lisääminen sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin tärkeyden ymmärtäminen.

Perussuomalaiset ovat puhuneet inklusion toimimattomuudesta, perusopetuksen rahoituksesta ja raa'asta väkivallasta kouluissa jatkuvasti koettaen saada hallitukselta huomiota ongelman vakavuuteen.

Hallitus syyttää leikkauksia

Perussuomalaisten kansanedustaja **Jari Koskela** vaatii totaalista suunnanmuutosta Suomessa viime vuosikymmeninä harjoitettuun koulutuspolitiikkaan.

Koskelan mukaan hallituksessa ei haluta nähdä suurimpia syitä oppimistulosten laskun taustalla, eikä nykyinen hallituskoalitio näin ollen kykene toimivia ratkaisuja laskeviin oppimistuloksiin edes tarjoamaan.

Hallituksessa suurimpana syyinä oppimistulosten laskuun pide-

Koulutuspolitiikassa tulisi kuunnella opettajia.

"Nyt on tehtävä suunnanmuutos."

tään koulutusleikkauksia. Näillä tietyistä on osansa, mutta viime vuosikymmeninä harjoitetulla politiikalla oppimistulokset olisivat laskeneet ilman leikkauksiakin. Muistetaan se, että esimerkiksi 90-luvulla myös koulutuksesta leikattiin

tuntuvasti, mutta oppimistulokset jatkoivat nousuaan. Leikkaukset itsessään eivät siis ole ainoa saati riittävä syy ikävälle kehitykselle.

Uudet opetusmenetelmät eivät toimi

Dosentti **Aino Saarinen** on väitöskirjassaan nostanut esiin useita syitä oppimistulosten laskuun. Saarisen tutkimustulosten mukaan taustalla ovat uudet opetusmenetelmät kuten itseohjautuvuus, liika digitalisaatio ja oppilasläh-

töinen opetustapa. Saarisen tutkimustuloksissa kyseenalaistettiin myös liian aikaista varhaiskasvatusta sekä puolustettiin perinteistä opettajalähtöistä opetusta.

Dosentti Saarisen tutkimustulokset herättivät valtaisen kritiikkivirran, vaikka tutkimustulokset olivat linjassa kentältä jatkuvasti kuultujen opettajien kokemuksen ja arkijärjenkin kanssa, Koskela huomauttaa.

Opettajia pitäisi kuunnella enemmän

Koskelan mielestä koulutuspolitiikassa pitäisi jatkossa kuunnella enemmän Suomen ammatitaitoista opettajakuntaa, joka on hyvin kartalla opetusmaailman kipukohdista. Opettajat haluavat Koskelan saamien viestien mukaan keskittyä varsinaiseen opetustyöhön, mutta tällä hetkellä

aika menee liian paljon kaikkeen muuhun, kuten järjestyksen ylläpitämiseen.

Mielestäni Suomessa olisi luovuttava siitä ajatuksesta, että inklusio on hyvä asia, kunhan resurssit ovat kunnossa. En usko, että mistään löytyy sellaisia taloudellisia resursseja, että inklusio saataisiin toimimaan. Varsinkaan nyt, kun tasoerot jatkuvasti kasvavat ja opiskelijaryhmät muuttuvat monimuotoisemmiksi, Koskela sanoo.

Suomi takaisin oikeille raiteille

Koskela vaatii panostuksia erityisesti peruskouluun ja erityisopetukseen. Myös perheisiin tarvitaan ennaltaehkäisevää tukea, sillä syrjäytymiskehityksen tiedetään alkavan hyvin varhaisessa vaiheessa.

Hallituksen jo tekemiä toimia sekä suunnitelmia oppivelvollisuuden pidentämisestä ja korkeakoulupaikkojen lisäämisestä Koskela ei pidä hyvänä, ellei ensin saada peruskoulutusta kuntoon ja sitä kautta taattua kaikille nuorille aidot mahdollisuudet selvitä jatko-opinnoista ja työelämästä.

Seuraavan hallituksen on esitettävä toimivia ratkaisuja oppimistulosten laskuun sekä vastattava opettajakunnan huoleen. Nyt on tehtävä suunnanmuutos Suomessa harjoitettuun koulutuspolitiikkaan. Jos tilanne jatkaa kriisiytymistään, on uhkana opettajakoulutuksen vetovoiman väheneminen. Tällaiseen meillä ei ole varaa. Suomen pitää pyrkiä takaisin koulutuksen suurvalaksi, Koskela toteaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA

Luokissa on nyt paljon erityistä tukea tarvitsevia lapsia.

Oppimistulokset romahtivat, opettajat uupuneita

Maahanmuuton vaikutukset dramaattisia

Perussuomalaiset vaati eduskunnan kyselytunnilla toimia oppimistulosten parantamiseksi. Vaikka hallitus on kehunut, että se tekee koulutuksen "kunnianpalautuksen", tulokset puhuvat puolestaan. Perusasteen ongelmat vain pahenevat.

KANSANEDUSTAJA Sakari Puisto muistutti, että Suomi tunnettiin pitkään, varsinkin vuosituhatien vaihteen kieppeillä, koulutuksen erinomaisista PISA-tuloksistaan, joista tultiin ottamaan oppia kaukaakin.

Nyt uutisoidaan lähinnä oppimistulosten romahtamisesta. Suomalaisen peruskoulun tilanne on heikentynyt katastrofaalisesti. Tutkimusten mukaan PISA-tulokset ovat olleet laskussa vuodesta

2006 lähtien. Se on pitkä aika. Kyse ei ole mistään hetken ilmiöstä, Puisto totesi.

Sytä romahdus on Puiston mukaan monia.

Opettajat ovat usein jaksamisensa rajoilla ja kertovat, että heitä ei ole kuunneltu. Syitä löytyy opetussuunnittelusta, joita on kutsuttu muun muassa höttöisiksi. On näyttöä siitä, että lasten liian pitkälle menevää itseohjautuvuutta edellyttävät menetelmät ja liiallinen nojaaminen digitaalisiin opetusmenetelmiin ovat yhteydessä huonompiin oppimistuloksiin ja oppimistulosten eriytymiseen, Puisto luetteli.

Näettekö, että virheitä on tehty? Miten suomalaisten lasten ja nuorten koulumenestys turvataan niin, etteivät he joudu kärsimään tehdystä virheistä?

Opetusministeri **Li Andersson** (vas.) jakoi huolen ja totesi, että kehitys on kansallisesti ollut laskussa jo 2000-luvun alusta lähtien. Andersson kuitenkin kehui istuvan hallituksen tavoitteita ja syytti nykyisistä tuloksista aikaisempia leikkauksia.

Puisto myönsi, että koulutukseen tarvitaan riittävät resurssit, mutta ongelmat ovat syvällä ja kyse ei ole läheskään pelkästään vain rahasta. Hän huomautti, että juuri tehdyn tutkimuksen mukaan myös harjoitettu maahanmuuttopolitiikka vaikuttaa dramaattisesti oppimistuloksiin.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskus totesi tuoreessa tutkimuksessaan sen, mistä perussuomalaiset ovat yrittäneet varoittaa pitkään. Maahanmuuttajataustaiset oppilaat

jäävät muista jälkeen, koulujen ja oppilaiden väliset erot kasvavat ja kaikki oppilaat kärsivät.

Itse asiassa Suomessa on suurin maahanmuuttajien ja muun väestön oppimistulosten ero koko länsimaissa,

Puisto totesi.

Arvioinnissa paljastui, että jos koulussa on reilut viisi prosenttia muunkielisiä oppilaita, osaamisen kehittyminen on keskiarvoa heikompaan koko koulussa.

Koulujen, asuinalueiden ja koko yhteiskunnan eriytyminen huonon maahanmuuton seurauksena ei ole uusi ilmiö, vaikka kaikki teeskentelevät yllätyttyä aina, kun asiaa koskevia raportteja poikkeuksellisesti pääsee julkisuuteen, kansanedustaja **Jussi Halla-aho** sanoi.

Ongelmaa pyritään lakaisemaan maton alle, koska sen ratkaisemiseen ei ole muita vaikuttavia keinoja kuin haitallisen maahanmuuton vaikeuttaminen ja vähentäminen – ja se taas ei maahanmuuttohurmoksessa elävillä puolueille käy. Mieluummin uhrautaan koulutusta ja niiden oppilaita.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Ideologiset järjestöt pois opetuksesta

Kouluissa korostetaan liikaa seksuaalisuutta

Helsingin kaupunki järjestää tänä keväänä kaikille peruskoulun 6.–9.-luokkaisille sateenkaarityöpajan, jossa puhutaan muun muassa seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuudesta. Koulutuksen sisällöstä vastaa Seta, joka on kouluttanut yhteensä 17 kouluihin jalkautuvaa ohjaajaa.

PERUSSUOMALAISTEN kaupungin- ja aluevaltuutettu Espoossa, työkyseen peruskoulussa opettava **Henna Kajava** ei pidä hyvänä asiana, että seksuaalisuutta tuodaan liikaa kouluihin esimerkiksi seksuaalisuutta korostavien vähemmistöjen kautta.

Toisaalta minua huolettaa enemmän koulujen seksuaalikasvatus ja se, kasvattaako se liian liberaaliin seksuaalisuuteen irtosuhteineen ja

kannustaako pornon kulutukseen. Ymmärrän sateenkaarityöpajan tavoitteen, että pyritään ainakin osittain varmaan aidosti vähentämään kiusaamista. Se on tietenkin hyvä tavoite, ja perussuomalaisilla on jyrkkä linja koulukiusaamiseen. Kuitenkin syrjittyjä vähemmistöjä täytyisi tuoda esille kouluissa tasapuolisemmin esimerkiksi siten, että samalla kertoo tutustuttaisiin

myös cp-vammaisten arkeen ja haasteisiin, Kajava pohtii.

Myös suomalaista kulttuuria voisi tuoda kouluihin

Sateenkaarityöpajan idea on lähtenyt nuorten omasta aloitteesta, mutta nuoret eivät ole kasvatuksen asiantuntijoita. Tämän vuoksi tulisi Kajavan mielestä nuorten aloitteisiin suhtautua kiinnostuneesti ja avoimesti, mutta samalla kriittisesti. Hänen mielestään kouluissa on tärkeää opettaa myös muiden huomioimista ja tasa-arvoa, mutta mieluummin käsitteiden ylätasolla kuin raahaamalla transuja kouluihin hämmästeltyä.

Kun opetetaan yleistä humaaniutusta ja reiluuutta, ei myöskään transu- ja kiusata koulussa – oppilaissahan näitä ei vielä ole, mutta ehkä opettajissa.

Jos Setaa ei saada pois kouluis-

ta, voisivat perussuomalaisia lähellä olevat järjestöt, kuten Suomalaisuuden liitto, vaatia päästä kouluihin – tasapuolisuuden nimissä – tuomaan koululaisten arkeen vaihtelua ja vahvistamaan opetussuunnitelmassa myös kaiketi mainittua suomalaisen kulttuurin tuntemusta ja opetusta. Opetuskäynnit olisivat tärkeimpiä punavirheiden pääkannatusalueilla, kuten Helsingissä, usko Kajava.

Opettajat tuovat omia arvojaan

Kajava arvelee, että riippuu pitkälti opettajasta, miten näitä asioita käsitellään, erilaiset työpajat mukaan lukien. Opettajat tuovat varmasti omia arvojaan opetukseen jollain tasolla, oli opettaja sitten viheresemmistolainen tai perussuomalainen. Kajava on törmännyt koululuokilla tyttöihin ja poikiin, joita

on aluksi luullut toisen sukupuolen edustajiksi.

Tuntuu, että luokilla suhtaudutaan luontevasti tällaisiin yksilöihin nykyään, mutta en tiedä asian todellista laitaa. Parempi seksuaaliväh-

mistöjen esittäminen on kuitenkin kuin vaikkapa turvapaikanhakijamiesten tuominen kouluihin esiteltäviksi, Kajava toteaa.

TEKSTI MIKA MÄNNISTÖ

Ylitöiksi menee, että saadaan lapset ulos – kurakelillä melko hikinen suoritus

Huolestuneiden vanhempien mukaan varhaiskasvatuksen tilanne on pahentunut entisestään tämän vuoden tammi-kuussa. Taustalla on työvoimapula ja se, että päiväkotien täyttöastetta on jouduttu kasvattamaan. Otsikoihin on noussut myös päiväkoteja, joissa lasten tilaneliöiksi on laskettu esimerkiksi käytävät ja komerot. Todellisuudessa paikalla ei ole myöskään ollut aina tarvittavaa määrää henkilökuntaa uuteen täyttöasteeseen nähden.

Yli kymmenen vuotta varhaiskasvatuksen opettajan tehtävissä pääkaupunkiseudulla työskennellyt **Jessika** (nimi muutettu) kertoo, että suurin ongelma on tällä hetkellä yhteiskunnan eriarvoistuminen.

- Köyhyys lisääntyi ja lasten hyvinvointi kärsi paljon koronan aikana ja sen jälkeen. Tilanne oli kyllä tosin päällä jo ennen koronaa.

Jessika sanoo, että moniammatillisen työn laatu on myös heikentynyt: esimerkiksi koronan jäljiltä neuvola ruuhkautui ja osa niin sanotuista ”riskilapsista” on joutunut odottamaan liian kauan tutkimuksiin pääsyä.

- Lapsi saa tukea toki myös varhaiskasvatuksessa, mutta tuen laatu vaihtelee ja on riippuvainen esimerkiksi käytettävissä olevasta henkilöstömäärästä. Pätevien työntekijöiden puute näkyy väistämättä työn laadussa, eivätkä kaikki työntekijät osaa toteuttaa vahvuusperustaista (positiiviseen oppimiseen ohjaavaa) työskentelyä.

Hänen mukaansa inklusio on suuri rakenteellinen ongelma. Inklusion ideana on antaa kaikille lapsille yhdenvertainen mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen. Idea on hieno, mutta toteutuakseen toimivalla tavalla pitäisi monia asioita muuttaa.

- Olisi saatava päteviä työntekijöitä, jotka sitoutuvat vahvuusperustaiseen työtapaan. Olisi myös mietittävä tarkkaan ryhmien rakenteita sekä ryhmäkokoja ja pal-kattava riittävästi avustajia.

Jessika sanoo, että inklusio ei voi myöskään toimia, jos lastensuojelun ja perhetyön tukipalveluita ei saada kuntoon.

- Päteviä työntekijöitä saadaan päiväkoteihin, kun niin sanotusti koko paketti on hoidettu kuntoon ja järjestelty inklusio sellaiseksi, että työssään voi onnistua paremmin.

Kielitaito-ongelmat näkyvät

Nuorten heikosta lukutaidosta on uutisoitu viime aikoina paljon. Otsikoissa on ollut erityisesti Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin 17.1. julkaisema tutkimus. Siitä ilmenee, että osaamisen kehittyminen on varsin tasaista eri oppilasryhmillä, mutta maahanmuuttajataustaiset S2-oppilaat (suomea tai ruotsia toisena kielenä opiskelevat) jäävät muista jälkeen ja koulujen väliset erot kasvavat.

Tutkimuksen jälkeisessä kielitaitokeskustelussa katseet kohdistuvat varhaiskasvatukseen sekä maahanmuuttajavanhempien kielitaitoon.

Jessika kertoo, että kielellisten taitojen ja lukivalmiuksien tukeminen näkyy usein niin, että korkeammin koulutetut vanhemmat ymmärtävät lapselle ääneen lukemisen tärkeyden helpommin.

- Lukevan aikuisen malli voi olla yleisempi näissä perheissä.

Jessikan mukaan vanhempien kielitaidottomuus tuottaa lisätyötä lapsen asioiden hoidossa.

- Vanhempien kanssa käytetään esimerkiksi selkokieltä ja jos-

kus tulkkia tai vanhemman kieltä osaavaa henkilökuntaa.

Jessika sanoo, että osa lapsista voi kuitenkin todella hyvin ja oppii esimerkiksi luke-

maan jo hyvin varhain.

- Lapsilla ei aina ole niinkään aineellisia puutteita, vaan vanhemmat ovat uupuneita eivätkä jaksa tukea lapsen kasvua ja kehitystä tarpeeksi.

Työtehtäviä tehdään ylitöinä

Jessika sanoo, että ihmisiä pitäisi saada lisää töihin.

"Olisi mietittävä tarkkaan myös ryhmien rakenteita sekä ryhmäkokoja."

- Aiemmin oli helpompaa, kun oli avustajia enemmän ja päivä-

kotiapulaiset vaihtoivat lakanat, huolsivat kuravaatteet ja auttoivat lapsia myös pu-

keutumisessa. Päiväkotiapulainen myös yleensä siivosi. Nykyään on iltasiivooja, ja se on ihan tuurista kiinni, onko se hyvä, hän sanoo.

Työntekijöiden määrä on riittävä

Jessikan mukaan vain klo 10–14 välisenä aikana.

- Kaikki sen ajan ulkopuolella menee vajaalla miehityksellä, koska työntekijöiden työajat ei-

"Aiemmin oli helpompaa, kun avustajia oli enemmän."

"On hyvin haastavaa, kun esimerkiksi 22 lapsen ryhmässä on kolme työntekijää."

vät riitä kattamaan lasten hoidon tarvetta.

Ryhmäjoille ei usein ole sopivia tiloja

Henkilöstömitoitusta myös kierretään. Tätä tapahtuu esimerkiksi lisäämällä lapsia ryhmiin, joita nimetään uudelleen ja jaetaan puoliksi. Jessikan mukaan ryhmäjako toimii vain, jos

ryhmät voivat toimia omissa tiloissaan.

- Kun esimerkiksi aiemmin ryhmässä oli kolme kasvatusvastuullista aikuista ja 21 lasta, on muutoksen jälkeen kaksi kahden kasvatusvastuullisen ryhmää, joissa molemmissa on 14 lasta. Toisin sanoen samoissa tiloissa on yhteensä 28 lasta, kaksi opettajaa ja kaksi lastenhoitajaa. Lapsia on vain lisätty seitsemän ja henkilöstömäärää on nostettu 'toiseen' ryhmään, yhdellä lastenhoitajalla.

Jessika sanoo, että kahden kasvattajan ryhmät eivät voi toimia suhdelukujen puitteissa, koska lapset ovat paikalla klo 6–18 välillä ja henkilöstön työpäivä on vain 7,30 tunnin mittainen. Päiväkodissa saa olla yhtä kasvattajaa kohden seitsemän yli kolmevuotiaa. Suhdeluku koskee päiväkodissa yli viisi tuntia päivässä viettäviä lapsia.

- Käytännössä siis lakia kierretään lisäämällä lapsia olemassa oleviin ryhmiin ja yksikkökohtaisesti suhdelukuja laskemalla. Varhaiskasvatustilasta kieltää tämän, mutta lain tarkoituksellisen väljä tulkinta sallii sen, hän tarkentaa ja lisää:

- On hyvin haastavaa, kun esimerkiksi 22 lapsen ryhmässä on kolme työntekijää, joista aamuvuorolainen lähtee kello

13.15 pois ryhmästä suunnittelutyöhön tai hänen työaikansa päättyy. Välipalaa syödään klo 14.30. Välivuorolainen on paikalla klo 15.40–15.55 saakka. Tänä aikana lapset pitää saada vessatettua ja

puettua ulkovaatteisiin klo 15.40 mennessä. Työläintä on tietenkin se, jos suurin osa ei osaa pukeutua juurikaan itse. Kahdestaan kurakelillä tämä on hyvin hikinen suoritus.

Jessika kertoo, että työvoimapulasta johtuen työtä tehdään usein kahdestaan, koska sijaisia on vaikea saada.

- Paikalla on usein vain aamu- ja iltavuorolainen. Aamuvuoroon tullut tekee ylitöitä sen verran, että lapset saadaan ulos, hän huokaisee.

TEKSTI HELI-MARIA WIIK
KUVAT LEHTIKUVA

Saako lapsi päiväkodissa tarpeeksi hyvää hoitoa?

Varhaiskasvatuksen työvoimapula vanhempien huolena

"Mikä on tärkeää? Lapset!" -huudot kaikuivat Helsingin Senaatintorilla tammikuun 18. päivänä järjestetyssä STOP VaKava leikki -mielenosoituksessa. Paikalla olleet sadat huolestuneet vanhemmat ja varhaiskasvatuksen työntekijät vaativat päiväkotien ongelmiin muutosta.

MIENOSOITUKSEN jälkeisenä päivänä Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa julkaisivat suuren varhaiskasvatuksen asiakas- kyselyn tulokset. Sen tulos on yllättävä. Kahden vuoden välein toteuttavaan kyselyyn osallistuneista 17 374 huoltajasta 92 prosenttia arvioi, että lapsen hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehditaan hyvin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Kunnat toteuttivat kyselyn kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa olevien lasten huoltajille syksyllä 2022. Kyselyn perusteella huoltajat ovat pääkaupunkiseudulla lähes yhtä tyytymättömiä varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2020.

Miksi tulokset ovat ristiriidassa julkisuudesta saatavan kuvan kanssa?

Vantaan varhaiskasvatusta johtaja **Mikko Mäkelä** mukaan asiakas- kyselyn positiivinen tulos voi kieltämättä tuntua ristiriitaiselta tällä hetkellä käynnissä olevaan julkiseen keskusteluun nähden.

- Suurin tekijä erilaisten haasteiden taustalla on henkilöstön heikko saatavuus, mikä on kyllä ihan todellinen ongelma. Tilanne kuitenkin näyttäytyy hyvin eri tavalla eri yksiköissä. Meillä on yksiköitä, joissa kaikki on hyvin, ja sitten on yksiköitä, joissa henkilöstötilanne on erittäin vaativaa. Tämä varmasti näkyy myös varhaiskasvatuksen laadussa, hän sanoo PS Naiset -lehdelle.

Mäkelä sanoo, että asiakas- kyselyssä painottuu yksittäisten perheiden kokemaa varhaiskasvatuksen laatua ja vaikka järjestäjätasolla tilanne henkilöstön osalta on

haastava, niin useimmat perheet kohtaavat arjessaan kuitenkin pysyviä työntekijöitä sekä laadukasta ja turvallista toimintaa.

- Yksikkökohtaiset erot ovat kuitenkin myös kyselyn tuloksissa isoja, ja vaihteluväli on suurta. Varmasti on myös niin, että negatiivinen uutisointi saa enemmän huomiota. Niissä yksiköissä, joissa kaikki on kunnossa, ei ole oikeastaan mitään erityistä uutisoitavaa, ja siksi ongelmat korostuvat.

Helsingin varhaiskasvatusta johtaja **Miia Kemppi** sanoo, että varhaiskasvatuksessa on jo pitkään ollut haasteena henkilöstöpula niin Helsingissä kuin valtakunnallisestikin.

- On ymmärrettävää, että huoltajat ja myös työntekijät tuntevat huolta asiasta, ja tämä näkyy myös julkisessa keskustelussa. Helsingissä on tehty ja tehdään koko ajan monia eri toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi.

Hänen mukaansa vastaajien suuri määrä ja positiivinen palaute kertovat varhaiskasvatuksen perusasioiden kuitenkin olevan kunnossa monilta osin.

- On ymmärrettävää, että huoltajat ja myös työntekijät tuntevat huolta asiasta, ja tämä näkyy myös julkisessa keskustelussa. Helsingissä on tehty ja tehdään koko ajan monia eri toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi. Koulutusmäärien vähäisyyden lisäksi taustalla on laajempi työvoimapula, joka on muun muassa työikäisen väestön määrästä johtuva ilmiö, joka aiheuttaa ja tulee tulevaisuudessa aiheuttamaan ongelmia työvoiman saatavuudessa erityisesti yhteiskunnan eri palvelualoilla.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

Varhaiskas-
vatus on
kriisissä.
Kuvituskuva

Ville Tavion ja Erika Veltheimin perheessä eletään kiireistä lapsiperhearkea.

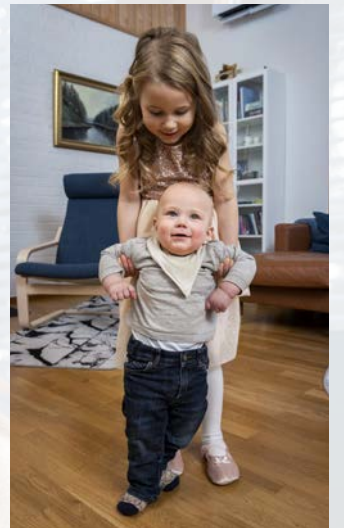
Kotioloissa Ville pyrkii olemaan omistautuva perheenisä.

Villellä ja Erikalla on liikkuva perusperhe:

”Kotihoidon tulisi olla kaikille aito mahdollisuus”

Kansanedustaja Ville Tavion ja hänen avopuolisonsa Erika Veltheimin kodissa on eduskuntavaalikeväänä 2023 menossa elämän ruuhkavuodet lapsiperhearjen keskellä, ja sen lisäksi perhe kulkee paljon Turun ja pääkaupunkiseudun väliä. Perheeseen kuuluvat myös 1- ja 2-vuotiaat pojat Untamo ja Kalervo sekä Erikan 5-vuotias Veronica-tytär.

Ville ja Untamo katsovat, kun isosisko Veronica värittää.

Enimmäkseen perhe koontuu yhteen **Ville Tavion** kotiseudulla Turun suunnalla. Turku on paitsi Suomen ensimmäinen pääkaupunki, myös Villen opiskelukaupunki. Ville on aiemmin työskennellyt Turussa lakimiesyrittäjänä ja sittemmin tullut sieltä valituksi moniin luottamustehtäviin, kuten noussut kahdesti eduskuntaan Varsinais-Suomen vaalipiiristä. Välillä perhearkea kuitenkin vietetään myös Vantaalla, jossa perheellä on kakkoskoti.

Ville on edelleen turkulainen veronmaksaja. Perheen asumiskuviot ovatkin osin käytännön sanelemia, sillä Villellä on kansanedustajan työ Helsingissä perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtajana.

Vanhempainvapaalla virkatyöstään tällä hetkellä oleva **Erika Veltheim** puolestaan toimii Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtajana. Tulevaisuudessa perhe on muuttamassa yhteiseen kotiin, kaikki saman katon alle, kun sopiva paikka löytyy.

Tampereen puoluekokouksessa kolahti

Villen ja Erikan perhettä voisi kutsua ”perusperheeksi”, sillä asiaan kuullavasti peruskunnan yhteinen matka alkoi vuoden 2019 puoluekokouksessa Tampereella, jossa katseet kohtasivat molempien jonottaessa äänestämään. Muistissa ei ole kummallakaan, kumpi teki ratkaisevan aloitteen, mut-

»

Erikan ja Villen vapaa-aika pyöri tiiviisti kodin ja lasten ympärillä.

>>

ta Ville kertoo tuolloin huomaneensa viereksensä naisen, joka vaikutti ennalta tutulta.

- Olisinko muistanut Erikan jostain aiemmasta vaalikampanjasta, ja aloin juttelemaan. Jotenkin juttu lähti siitä etenemään, koska saman kesän loppupuolella olimme jo seurusteleva pari, Ville sanoo.

Erika vahvistaa tarinan. - Aika lailla noin se meni. Juttulusta alkoi kiinnostus molemmien puolin, joka jatkui viestittelyllä puoluekokouksen jälkeen. Pohdimme, kuinka emme olleet törmänneet aiemmin puolueen tapahtumissa.

Tosiasiassa pariskunta olikin kohdannut jo aiemmin, josta todisteena on myös yksi vuosia sitten otettu valokuva, joka yllättäen päättyi pariskunnan nähtävälle jokin aika sitten.

- Me saimme eteen valokuvan eräästä PS-nuorisojärjestön syyskokouksesta. Siinä me molemmat olemme samassa kuvassa, joskin kuvan eri laidoilla, ja kuvassa on myös yhteensä noin sata muuta ihmistä. Täysin mahdollista siis, että olimmekin jo tavanneet aiemmin, mutta kummallakaan ei ole tästä muistikuvaa, Ville kertoo.

Erikalla kuntapolitiisesti enemmän vaikutusvaltaa

Olosuhteiden pakosta tämän perussuomalaisen perheen elämä on varsin liikkuvaa johtuen myös molempien vanhempien luottamustehtävistä eri paikkakunnilla. Eduskuntatyön ohella Ville toimii myös Turun kaupunginvaltuustossa. Koska Erika toimii Vantaan valtuuston varapuheenjohtajana, sanoo Ville Erikan olevan häntä kuntapolitiisesti vaikutusvaltaisempi.

Erika on koulutukseltaan yhteiskuntatieteiden maisteri ja

työskennellyt vuosia sosiaalialalla.

- Olen kotoisin Iitistä. Opiskeluni aloitin Rovaniemeltä, mistä päädyin sitten hakemaan Tampereelle lähemmäs kotiseutujani. Tampereella asuessani myös lähdin vähitellen politiikkaan mukaan.

Tampereen yliopisto tunnetaan punavihreystään. Erika koki lievänä kulttuurishokkina, kun niin monet muut opiskelijat ajattelivat asioista hyvin eri tavoin kuin hän itse tai oma lähipiiri.

Puolueltoiminnan kautta löytyi samanhenkisempää seuraa, ja siitä muodostui mieluisa harrastus.

- Kun aloitin opiskelujen lomassa sosiaalityöntekijän työt, pääsin näkemään läheltä ihmisten, mutta myös kuntasektorin ja laajemmin yhteiskunnan, haasteita. Työ onkin antanut paljon näkökulmaa politiikan tekoon. Tällä hetkellä olen virkasuhteessa yhden hyvinvointialueen työelisyyspalveluissa johtavana sosiaalityöntekijänä.

Erikan asiantuntijatyössä yhdistyvät sosiaalityö ja hallinnolliset tehtävät, kuten muiden työntekijöiden työsuhteet ja tukeminen heidän asiakastyössään.

- Olen aiemmin työskennellyt muun muassa sosiaalisen kuntoutuksen, kuntouttavan työtoiminnan, psykogeriatrian ja erilaisten sote-kehittämishankkeiden parissa.

Vanhempainvapaa osoittautui toimivaksi ratkaisuksi

Noin reilun vuoden seuruste-

Lasten kasvatuksessa Ville haluaa painottaa reiluutta ja oikeudenmukaisuutta.

- Minusta on mukavaa, että kotona on useampia lapsia, Ville sanoo.

ne, jolloin yhteistä ilta-aikaa perheelle järjestyy viikolla enemmän.

Kotiloissa Ville pyrkii olemaan omistautuva perheenisä. Vaikka pojat ovat vielä varsin pieniä, joitain yhteisiä harrastuksia ja menoja perheen miehillä jo on. Urheilu- ja jääkiekkomiehennä Ville on ottanut Kalervon jo mukaan TPS:n kotipeleihin Turkuhalliin, minkä lisäksi saunominen on isän ja pojan yhteisiä suosikkijuttuja.

- Kiireistä huolimatta koen, että vapaalla olen kuitenkin ehtinyt kohtuullisen hyvin olemaan lasten ja perheen kanssa. Kansanedustajan ajatellaan usein olevan aina tavoitettavissa, mutta

Kalervo ulkoiluttaa mielellään isin kanssa perheen koiraa.

minä olen myös opetellut laittamaan välillä puhelimen kiinni, Ville sanoo.

Kasvatuksessa reiluutta ja oikeudenmukaisuutta

Vaativassa mutta antoisassa perheenisän roolissa Ville on toiminut nyt reilut kaksi vuotta. Erikan Veronica-tyttärelle Ville on isäpuoli, ja hän sanoo pitävänsä tärkeänä, että kaikkia lapsia kohdellaan tasapuolisesti.

- Touhuan ja teen yhdessä asioita kaikkien lasten kanssa, myös jokaisen kanssa erikseen. Minusta on vain mukavaa, että kotona on useampia lapsia. Nyt omalla kokemuksella voin jo sanoa, että lapset tuovat paljon iloa ja sisältöä elämään.

Lasten kasvatuksessa Ville sanoo haluavansa painottaa reiluutta ja oikeudenmukaisuutta.

- Pitkältä kyse on samoista asioista, joita olen itse saanut omasta kodistani. On tärkeää opettaa lapset toimimaan rehdisti muita ihmisiä kohtaan.

Kotityöt Ville ja Erika hoitavat sen mukaan, kumpi ehtii milloin mitään tekemään. Pääsääntöisesti kotona ollessaan Ville kuitenkin antaa Erikan nukkua aamuisin pidempään ja käy sillä aikaa ruokaostoksilla.

Ruuanlaittovastuun pitkälti itselleen ottanut Erika sanoo olevansa keittiössä ”perinteinen emäntä”, ja hän on tyytyväinen siitä, että lapset syövät mielellään monipuolisia ruokia.

- Ehkä keittoruuat eivät lapsille vielä niin maistu, mutta kaikki muu melkein menee. Pöydässä on ollut jopa sushia, Erika sanoo.

Hän on myös taitava leipoja, ja niinpä Kalervon 2-vuotissyntymäpäivänä pöydässä oli komea kauhakuormaajateeman mukaan valmistettu syntymäpäiväkakku.

Myös Ville ottaa toisinaan kokousvuoron.

- Viimeksi laitoin kotona spaghettiä ja jauhelihakastiketta, ja ainakin poikien mielestä parempaa ruokaa ei taida ollakaan. Spagetti nyt yleensä maistuu lapsille.

Suomessa riittää mahdollisuuksia lapsiperheille

Sekä Ville että Erika pitävät Suomea suhteellisen lapsiystävällisenä maana, jossa mahdollisuudet perheen perustamiselle ovat edelleen kunnossa.

- Enimmäkseen Suomi on turvallinen maa, ja järjestelmän tasolla lapsiperheitä tuetaan monin tavoin. Yhtenä esimerkkinä voisin nostaa esille synnytyssairaloissa hyvän hoidon tason. Suomessa on myös edelleen riittävä yhteiskunnan perusturvallisuus.

Onhan maailmassa edelleen paljon maita, joissa lapsia ei välttämättä uskalla lähettää yksin koulumatkalle. Meillä Suomessa se on vielä mahdollista. Meidän tulee myös säilyttää Suomi turvalisena ja hyvänä maana, Ville sanoo.

Erika arvostaa suuresti suomalaista koulujärjestelmää. - On hienoa, että meillä Suomessa jokainen lapsi pääsee kouluun.

Myös Erika arvostaa suuresti suomalaista koulujärjestelmää. - On hienoa, että meillä Suomessa jokainen lapsi pääsee kouluun. Viimeaikaisista peruskoulun haasteista huolimatta Suomessa saa edelleen laadukasta opetusta ja myös jatkokoulut ovat kaikille auki, vieläpä ilmaiseksi. Se on iso etu moneen muuhun maahan verrattuna. Joissain maissa koulutusmaksut vaikuttavat jopa perhekokoihin.

Verovähennysmallit ratkaisuksi arjen haasteisiin

Parantamisen varaa molemmat näkevät siinä, että lapsiperheen kustannuksista selviäminen on monille haastavaa kaiken kallistuessa. Ville pohtii, että nuoria voisi kannustaa perustamaan perheitä myös verovähennysmallien kautta.

- Nuorille pariskunnille verokennysmallit olisivat toimivia kannustin perheen perustamiseen, Ville sanoo ja huomauttaa, että perussuomalaiset on myös aiemmin esittänyt vuonna 2018 poistettua lapsivähennyksen palauttamista.

Erika puolestaan toteaa,

että kotihoidon tulisi olla kaikille aito mahdollisuus, jos vain haluaa hoitaa lapset kotona. Kotihoito myös samalla säästää julkisen, ainakin isommilla paikkakunnilla kriisissä olevan, varhaiskasvatuksen resursseja.

- Monissa perheissä on voitu joutua laittamaan hyvin pieniäkin lapsia kodin ulkopuolelle hoitoon vastoin perheen omia toiveita. Tämä on surullista varsinkin alueilla, joilla päiväkodeissa on muutoinkin pulaa työntekijöistä. Joissain kunnissa on lakkautettu kotihoidontuen kuntalisä, mikä lisää haasteita ja vaikeuttaa lapsiperheiden tilannetta.

Tänä keväänä eduskuntavaalikiireet ja perussuomalaisille mahdollisimman hyvän tuloksen varmistamisen tukeminen työllistävät Villeä vielä vajaan parin kuukauden verran. Erika toivoo, että viimeistään kesällä perheellä olisi tilaisuus yhdessä mökkeilyyn Pohjanmaalla.

- Kevään kiireiden jälkeen olisi mukava rauhoittua viettämään kesää, ilman sen suurempia suunnitelmia tai aikatauluja.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT MATTI MATIKAINEN

**TUTUSTU
TOIMINTAAMME!**

PERUSSUOMALAINEN NAINEN

VAHVA, ISÄNMAALLINEN JA ROHKEA!

Teemme työtä yhteiskunnan heikompien puolustamiseksi.

**Meille tärkeää on turvallisuus, tasa-arvo,
sananvapaus ja osallisuus.**

Huolehditaan perheistä ja yksinäisistä.

Kotimaisuus ja omavaraisuus kunniaan.

Omaishoitoon lisää tukea.

Perussuomalaiset Naiset ry

perusnaiset.perussuomalaiset.fi